

การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความสามารถในความเข้าใจ
การอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

USING ISAN FOLKTALES TO PROMOTE ENGLISH READING
COMPREHENSION ABILITIES AND AWARENESS OF LOCAL
WISDOM OF PRATHOMSUKSA VI STUDENTS

วิทยานิพนธ์

ของ

รจนาวลี จันทร์ศิริ

เลขทะเบียนหนังสือ..... 196230

Bib - Id..... 64510

Barcode..... 1000155875

เลขเรียกหนังสือ..... 371.23

ด.1
2556

ด.1
(2 หน้า)

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มีนาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

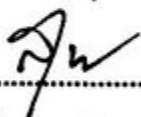

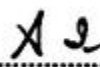
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ
นางสาวรจนาวลี จันทร์ศิริ เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร. สุรัชย์ ปิยานุกุล)

.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สมकुณา)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุันทา วีรกุลเทวัญ)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งแก้ว ปะติดังโซ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน..... 19 ส.ค. 2556 พ.ศ. ....

ชื่อเรื่อง	การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความสามารถในความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น		
ผู้วิจัย	รจนาวลี จันทร์ศิริ		
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร.สุรัชย์ ปิยานุกุล	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา	กรรมการ	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสองห้องเวียงน้อยวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 21 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีรูปแบบการวิจัยเป็นการทดลองกลุ่มเดียว ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้นิทานพื้นบ้านอีสานจำนวน 8 แผน 2) แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษมีค่า ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.23-0.66 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.09-0.76 และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 และ 3) แบบประเมินความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ การทดสอบ ค่าที่

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานสูงกว่าก่อนเรียน

TITLE	Using Isan Folktales to Promote English Reading Comprehension and Awareness of Local Wisdom of Prathomsuksa VI Students		
AUTHOR	Rojanawalee Junsiri		
ADVISORS	Dr. Surachai Piyanukool		Thesis Advisor
	Assistant Professor Dr.Suthiap La-ongthong		Co-advisor
	Assistant Professor Dr.Naruemon Somkuna		Co-advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2013

ABSTRACT

The purposes of this study were to compare students' English reading comprehension and awareness of local wisdom before and after learning by using Isan Folktales. The sample group was one class of 21 Prathomsuksa 6 students studying in the second semester of the academic year 2011 at Songhongweangnoi Wittaya School, Chumpuang District, Nakhonratchasima Province under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 7. The one group pretest-posttest design of experimental research was employed in this study. The instruments for this study were 1) 8 Isan Folktales lesson plans, 2) English reading comprehensive achievement test with the difficulty between 0.23-0.66, the discrimination between 0.09-0.76, and the reliability of 0.81, and 3) the awareness of local wisdom assessment form. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, and the hypothesis was tested by dependent samples t-test.

The findings of this research were as follows:

1. The English reading comprehension achievement of Prathomsuksa 6 students learning through Isan Folktales activity had the posttest mean score higher than pretest mean score with statistical significant difference at .01 level.
2. The students' awareness of local wisdom was increased after learning through Isan Folktales.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ได้โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวีญ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิ่งแก้ว ปะดิตั้งโช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณา ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้อง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ที่ได้รับ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขแบบประเมิน โดยเฉพาะนายอรุณรัตน์ ไส้โตสง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสองห้องแวงน้อยวิทยา ที่ได้ช่วยตรวจสอบ ความถูกต้องต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสามารถดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อย และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังอำนวยความสะดวกในการทดลองการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ เจ้าของเอกสาร บทความ ตำรา หนังสือทุกท่านที่ผู้วิจัยใช้ในการสืบค้น ข้อมูลที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้

คุณค่าและประโยชน์จากการค้นคว้าอันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบทดแทน บุญคุณต่อบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนศิษย์มาตลอด ด้วยวิญญูณของความเป็นครูตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

รจนาวลี จันทรศิริ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอวมติ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
ประกาศคุณูปการ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความเข้าใจในการอ่าน.....	8
ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน.....	8
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	9
ระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	12
องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	13
การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ.....	15
การวัดและประเมินการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	19
นิทานพื้นบ้าน.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า	
2		
ความหมายของนิทานพื้นบ้าน.....	22	
ประเภทของนิทานพื้นบ้าน.....	22	
คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน.....	25	
ความสำคัญของการนำนิทานมาใช้สอนภาษาอังกฤษ.....	27	
หลักเกณฑ์ในการเลือกนิทาน.....	28	
ขั้นตอนการเรียนการสอนโดยใช้นิทาน.....	29	
ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	31	
ความหมายและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	34	
ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	33	
ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	38	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43	
งานวิจัยในประเทศ.....	43	
งานวิจัยต่างประเทศ.....	46	
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48	
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48	
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55	
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55	
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5	
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	67
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	67
สมมติฐานของการวิจัย.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	80
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
ภาคผนวก ค แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน.....	86
ภาคผนวก ง แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ.....	94
ภาคผนวก จ แบบประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	100
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ.....	105
ภาคผนวก ช การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	124

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 รูปแบบการวิจัย.....	52
2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	53
3 คะแนนการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนเรียน.....	60
4 คะแนนการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หลังเรียน.....	61
5 เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล.....	62
6 เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยรวม.....	64
7 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่าง ก่อนและหลังเรียน.....	64
8 ผลการประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายคน.....	65
9 ผลการประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน โดยรวม.....	66
10 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน.....	119
11 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน.....	120
12 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ.....	122

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาสากลที่มีผู้นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วโลก และได้เข้ามามีบทบาทต่อความเป็นอยู่ของคนไทยในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นสื่อกลางในการติดต่อกับนานาชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกัน เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในด้านเศรษฐกิจ ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเจรจาการค้า และประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จะเห็นได้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้น โดยกำหนดให้เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษามีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรม อันหลากหลาย เพื่อการเข้าสู่สังคมของเจ้าของภาษาได้เหมาะสม สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ การอยู่ร่วมกันในสังคมและสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยสู่สังคมโลกได้ ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งฝึกให้นักเรียนมีความสามารถทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน (กรมวิชาการ. 2544 : 8)

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของประเทศไทยและใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language) ดังนั้นจึงมีโอกาที่จะได้ใช้ภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะทักษะการฟัง การพูดและการเขียน ส่วนทักษะการอ่านนั้นจะได้มีโอกาสใช้มากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นป้ายโฆษณา คู่มือเครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ ฉลากยา หรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ล้วนใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนบรรยาย หรืออธิบายกำกับอยู่เสมอ จึงนับได้ว่าทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสังคมในยุคข้อมูลข่าวสารอย่างยิ่ง ดังที่การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ (2546 : 53) กล่าวว่า การอ่านนับเป็นพฤติกรรมที่รับสาร อย่างหนึ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะในโลกแห่งการสื่อสาร ไร้พรมแดนที่มีผู้รู้ นักวิชาการ และนักเขียนนำเสนอความรู้ ข้อมูลข่าวสารและงานสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ตีพิมพ์ลงในอินเทอร์เน็ต หนังสือ วารสาร นิตยสารและ

สิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมไปถึงข่าวสารสาระสำคัญๆ หลังจากนำเสนอด้วยการพูดหรืออ่านให้ฟังผ่านสื่อต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะมีผู้นำมาตีพิมพ์เก็บเป็นเอกสารเพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ต่อไป นอกจากนี้จินตนา ไบกาซูยี (2547:20-27) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการอ่านว่าจำเป็นต้องมีการสอน มีการฝึกทักษะตั้งแต่เบื้องต้น ตั้งแต่ในวัยทารก วัยอนุบาล วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ จนถึง วัยชรา ในแต่ละช่วงวัยต้องมีการปลูกฝังทักษะการอ่านในรูปกระบวนการอ่านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยทักษะการอ่านออก (Decoding Skills) ทักษะการอ่านได้ (Word Processing Skills) ทักษะการอ่านเป็น (Comprehension Reading Skills) ทักษะการอ่านเก่ง (Critical Reading Skills) ตลอดจนทักษะการแสวงหาความรู้ (Study Skills) ซึ่งทักษะเหล่านี้จำเป็นต้องมีการสอนอย่างเป็นระบบ ต้องมีการฝึกฝนให้อ่านอย่างสม่ำเสมอและต้องมีการส่งเสริมให้อ่านหนังสือนานาประเภทอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การเกิดนิสัยรักการอ่านและเป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ถึงแม้ประเทศไทยจะให้ความสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก แต่การสื่อสารภาษาอังกฤษของไทยก็ยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ โดยเฉพาะทักษะการอ่านภาษาอังกฤษซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและใช้ในชีวิตประจำวัน เรวดี หิรัญ (2539:151) กล่าวว่าเด็กไทยส่วนมากยังมีระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ และการที่ผู้เรียนยังขาดความสามารถในทักษะการอ่านอยู่นั้นอาจเป็นเพราะยังขาดเทคนิควิธีที่เหมาะสม นอกจากนิตานา วิจัย จินตนา ไบกาซูยี (2547:17) กล่าวว่านักเรียนจะมีปัญหาในทักษะการอ่านในใจ การจับใจความ การคาดคะเนเหตุการณ์ การแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น การวิเคราะห์ความ การสรุปความ การใช้บริบทในการอ่าน และการเข้าใจในความหมายของคำ ประโยค ข้อความ

ปัญหาการอ่านอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการอ่านคือเนื้อหาใน บทเรียนการอ่านยังไม่เหมาะสม คือเนื้อหาบางอย่างยากเกินไป คำศัพท์ยาก โครงสร้างภาษามีความซับซ้อน เช่นเนื้อหาด้านข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน เนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น และเนื้อหาบางเรื่องเป็นสิ่งที่นักเรียนไม่คุ้นเคยหรืออยู่ไกลตัวเกินไป ผู้เรียนไม่มีความรู้เดิม (Prior Background Knowledge) ในเรื่องนั้น ๆ ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ยาก และส่งผลให้การสอนอ่านไม่บรรลุผลตามที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการทดลองนำเอานิทานพื้นบ้านมาใช้ในบทเรียนการอ่าน ซึ่งมีคำศัพท์และ โครงสร้างภาษาไม่ยากเกินไป และที่สำคัญคือเป็นเรื่องที่นักเรียน คุ้นเคยและมีความรู้พื้นฐานเดิม เพราะ ได้ยินจากการเล่าของบุคคลในท้องถิ่น นักเรียนจะสนใจอยากเรียนเนื่องจากเรียนแล้วสนุกและได้สาระ เนื้อหาอ่านง่ายและเข้าใจได้รวดเร็ว ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนประสบผลยิ่งขึ้น

นิทานพื้นบ้านอีสานเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับวิถีการดำรงชีวิต ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรม ที่เล่าถ่ายทอดกันมา เป็นวรรณกรรมท้องถิ่นของชาวอีสานที่เล่าสู่กันฟัง

เป็นด้อยค่าธรรมเนียมเป็นภาษาร้อยแก้วหรือเป็นบทกลอน เนื้อเรื่องของนิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟังหรือผู้อ่านแต่แฝงด้วยคติเตือนใจหรือแนวทางปฏิบัติในการดำรงชีวิต นิทานพื้นบ้านจัดเป็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่เรียนและเชื่อมโยงความรู้ใหม่ทางภาษาที่ได้รับกับความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีอยู่ได้ง่ายยิ่งขึ้น นิทานพื้นบ้านจะสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม และความเชื่อของท้องถิ่น นอกจากนี้นิทานพื้นบ้านยังมีอิทธิพลต่อสังคมในด้านการช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน กระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมและเป็นบรรทัดฐานเพื่อธำรงไว้ซึ่งจริยธรรม และวัฒนธรรมของสังคม อีกทั้งยังเป็นแรงบันดาลใจในการผลิตวรรณคดี และศิลปะต่าง ๆ (ประคอง นิมมานเหมินทร์ . 2531 : 103 ; อ้างถึงใน วัชรภรณ์ ตั้งวิวัฒนาพานิช. 2545 : 4)

คอลลี และสเลเตอร์ (Collie & Slator. 1987 : 2) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานว่าเป็นสื่อการสอนที่เสริมสร้างจินตนาการ และส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รับคติเตือนใจ มองเห็นการแก้ปัญหาชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ได้เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ลึกกว่า สามารถจำเนื้อหาได้เร็ว อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่า และภูมิใจในวรรณกรรมท้องถิ่นของตนเอง

จากความสำคัญและคุณค่าของนิทานพื้นบ้านในการพัฒนาทักษะการอ่านและให้ผู้เรียนได้ตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งเนื้อหาบทเรียนการอ่านมีคำศัพท์และ โครงสร้างภาษาไม่ยากเกินไป และที่สำคัญคือเป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยและมีความรู้พื้นฐานเดิมเพราะได้ยืมจากการเล่าของบุคคลในท้องถิ่น นักเรียนจะสนใจอยากเรียนเนื่องจากเรียนแล้วสนุกและได้สาระ เนื้อหาอ่านง่ายและเข้าใจได้รวดเร็ว โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสองห้องแวงน้อยวิทยา อำเภอชุมพวง ตั้งกัฒสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 อยู่ในระดับต่ำ คือมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.32 โดยเฉพาะทักษะการอ่านที่นักเรียนไม่สามารถอ่านทำความเข้าใจความหมายและตีความเรื่องที่อ่านได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงเลือกที่จะนำนิทานพื้นบ้านอีสานซึ่งเป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยมาใช้ทดลองเพื่อแก้ปัญหาด้านทักษะการอ่านของนักเรียนในครั้งนี้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.1.4 คือ เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่า และนิทานด้วย ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น หลังการเรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน ฉบับภาษาอังกฤษ มีความก้าวหน้าด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนเพื่อเพิ่มพูนทักษะความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียน
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่น ๆ
3. เป็นแนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับการสอนการอ่านภาษาอังกฤษในครั้งต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขต ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 11 โรงเรียน นักเรียน 287 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสองห้องเวงน้อยวิทยา ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 21 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

2.2.2 ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. เนื้อหาของบทเรียน

เนื้อหาของบทเรียนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ได้แก่ นิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกจากหนังสือ อมตะนิทานไทย สองภาษา (ชลาลัย ศรีอารีย์ : 2549) จำนวน 8 เรื่อง คือ กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ (Killed by a Small Rice Box) พญาคางคก (King of Toad) ดาวตุ๊กไก่ (The Chicken Stars) ทำไมกระดองเต่าจึงมีรอยร้าว (Why does Turtle Shell have Crack Mark?) ทุ้งกุลา ร่องไห้ (Toong- Kularonghai) เจ็ดหวดเจ็ดไห้ (Seven Kettles Seven Jars) กระเช้าสีดา (Sida Basket) และกำพร้าปลาหลด (The Orphan and Small Fish)

4. ระยะเวลา

ผู้วิจัยทำการทดลองสอน ใช้เวลาทั้งหมด 8 สัปดาห์ จำนวน 24 ชั่วโมง เริ่มสอนตั้งแต่วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2555 ถึงวันที่ 28 มีนาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิทานพื้นบ้านอีสาน หมายถึง นิทานที่เล่าสืบต่อกันมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต สภาพสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ และคตินิยมของคนอีสาน ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษซึ่งคัดเลือกจากหนังสือ อมตะนิทานไทย สองภาษา

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถของชาวบ้านที่สั่งสมสืบทอดกันมาอันเป็นศักยภาพ หรือ ความสามารถที่จะใช้แก้ปัญหา ปรับตัว เรียนรู้ และมีการสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ หรือ คือแก่นของชุมชนที่จรรโลงชุมชนให้อยู่รอดจนถึงปัจจุบัน มีการเชื่อมโยงไปในทุกสาขาวิชาอย่างผสมกลมกลืน สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมอย่างดี

3. ความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ขบวนการรับรู้ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ สามารถ ตีความ จับใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านในระดับคำ ระดับตัวอักษร ระดับโครงสร้างของภาษา และระดับความหมาย จนสามารถสรุปเรื่องราว ที่อ่านได้ โดยใช้กระบวนการปฏิสัมพันธ์จากการทำนายหรือคาดการณ์เนื้อเรื่องที่อ่าน ประกอบกับ การเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเข้ากับเรื่องที่อ่าน เพื่อเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง จากการเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หมายถึง ผลคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง โดยได้จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่าง การทดสอบก่อนเรียน (Pre - Test) และการทดสอบหลังเรียน (Post - Test) โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ

5. ความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงถึงการรับรู้ การเห็นความสำคัญ การเข้าใจในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ความตั้งใจ พอใจที่จะอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเป็นห่วงและกังวลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และเสนอแนะวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประเมินได้จากแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น หลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขต ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสองห้อง แวงน้อยวิทยา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจในการอ่าน

- 1.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน
- 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
- 1.3 ระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 1.4 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 1.5 การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
- 1.6 การวัดและประเมินการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2. นิทานพื้นบ้าน

- 2.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน
- 2.2 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน
- 2.3 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน
- 2.4 ความสำคัญของการนำนิทานมาใช้สอนภาษาอังกฤษ
- 2.5 หลักเกณฑ์ในการเลือกนิทาน
- 2.6 ขั้นตอนการเรียนการสอนโดยใช้นิทาน

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 3.1 ความหมายและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.2 ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.3 ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความเข้าใจในการอ่าน

1. ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้ที่มีพื้นฐานในการอ่านที่ดี รักการอ่าน มักจะเป็นผู้ที่สนใจไขว่คว้าหาความรู้อยู่เสมอ ปัจจุบันมีนักการศึกษาหลายท่านทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2542:34) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือการที่ผู้อ่านสามารถ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของทุกคำเพราะผู้อ่านใช้ประสบการณ์ ความรู้ต่าง ๆ และนำความหมายจากบริบทมาช่วยทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องและการรู้จักทำนายข้อความที่จะปรากฏล่วงหน้าอย่างมีแนวทาง

สมุทฺร เช่นชาวณิช (2542:51) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นความสามารถที่จะอนุมานข้อสนเทศหรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์ของแต่ละคนและถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใด ๆ การอ่านที่แท้จริงก็ยังไม่เกิดขึ้น แต่เป็นเพียงการเห็นตัวหนังสือที่ปรากฏอยู่บนหน้ากระดาษเท่านั้น

อำนาจ บุญศิริวิบูลย์ (2542 : 9) การอ่าน คือ การสื่อสารความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน มีกระบวนการคล้ายๆ กับกระบวนการถอดรหัส คือ ผู้เขียนจะอยู่ในฐานะของผู้ลงรหัสความคิด (Encoder) และผู้อ่านจะเป็นผู้ถอดรหัสความคิด (Decoder) นั้น ๆ กระบวนการนี้จะดำเนินไปอย่างช้า ๆ ก่อนในตอนแรก เมื่อมีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญและประสบการณ์มากขึ้นแล้ว ผู้อ่านจะสนใจมุ่งไปจับประเด็นความคิดของผู้เขียนแทน การอ่านเป็นการคิดเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันจนไม่อาจจะแยกออกจากกันได้

ทวีชัย มงคลเคหา (2543 : 9) ได้สรุปไว้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านพยายามที่จะสื่อความหมายของผู้เขียนผ่านตัวอักษร โดยอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานและในระหว่างการอ่านจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาเกิดขึ้นตลอดเวลา จึงจะทำให้การอ่านนั้นมีประสิทธิภาพ อย่างแท้จริง

นันทิยา แสงสิน (2545 : 38) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับบทอ่าน เพื่อให้ได้ซึ่งความหมาย ในอดีตที่ผ่านมา การอ่านถูกมองว่าเป็นทักษะการรับอย่างเดียว การที่ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยตัวชี้แนะ ความรู้และประสบการณ์เดิมช่วยทำนายหรือคาดการณ์สิ่งที่อ่าน โดยผู้อ่านจะอ่านอย่างรวดเร็ว (Skimming) เพื่อย่นย่อหรือลบล้างการคาดการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน ถ้าผู้อ่านอ่านแล้ว

เนื้อหาเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ผู้อ่านจะอ่านต่อไปเพื่อเพิ่มพูนข้อมูล แต่ถ้าอ่านแล้วไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำใหม่อย่างพินิจพิจารณา (Scanning)

ดังนั้น ความเข้าใจในการอ่าน จึงหมายถึง ขบวนการรับรู้ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ สามารถตีความ จับใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านในระดับคำ ระดับตัวอักษร ระดับโครงสร้างของภาษา และระดับความหมาย จนสามารถสรุปเรื่องราวที่อ่านได้ โดยใช้กระบวนการปฏิสัมพันธ์จากการทำนายหรือคาดการณ์เนื้อเรื่องที่อ่านประกอบการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของคนเข้ากับเรื่องที่อ่าน เพื่อเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistic Model)

ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาเป็นทฤษฎีการอ่านซึ่งผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การอ่านหลายท่านให้ความสนใจ เนื่องจากเป็นกระบวนการอ่านซึ่งเป็นเกมการเดา ที่ผู้อ่านจะต้องเป็นผู้สร้างความหมายจากสิ่งที่อ่าน การคาดคะเนว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรต่อไปเป็นเรื่องที่ทำทลายความสามารถของผู้อ่าน และสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านอยากอ่านเรื่องต่อไป กูดแมน (Goodman, 1971 : 135, cited in Coady, 1979 : 5-6) อธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาศาสตร์กล่าวคือ ผู้อ่านจะสร้างความหมายใหม่ เกิดจากกระบวนการสุ่มข้อความ (Sampling) การคาดเดา (Predicting) การทดสอบ (Testing) และการยืนยันสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Confirming) ซึ่งกระบวนการนี้จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันเป็น วัฏจักร กล่าวคือ เมื่อผู้อ่านทดสอบว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ถูกต้อง ผู้อ่านจะเริ่มสุ่มข้อความอื่นต่อไป แต่เมื่อทดสอบพบว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ไม่ได้รับการยืนยัน ผู้อ่านจะย้อนกลับไปอ่านเรื่องใหม่

2.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory)

การศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานที่ว่า ในกรอบความคิดหรือสมองของผู้อ่านมิได้ว่างเปล่า หากแต่บรรจุไว้ด้วยความรู้และประสบการณ์ที่ได้สะสมเอาไว้ ซึ่งเรียกว่า โครงสร้างความรู้ (Schema) เมื่อผู้อ่านอ่านข้อความใด ๆ ข้อความที่อ่านนั้น จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับหรือสัมพันธ์กับความรู้ และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อตีความหมายของข้อความที่อ่านนั้น ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ให้ความสำคัญแก่พื้นความรู้ของผู้อ่าน (Background Knowledge) โดยเชื่อว่าพื้นความรู้มีบทบาทสำคัญต่อความเข้าใจในการอ่าน แต่ขณะเดียวกัน ก็ไม่ละเลยความสำคัญของความรู้ด้านภาษาแต่อย่างใด ดังนั้นการสอนอ่านตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้จึงเป็นการสอนที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านโดยอาศัยพื้นความรู้ที่มีอยู่บวกกับข้อมูลที่นำเสนอไว้ในบทอ่าน (จิตภาภา ฉันทานนท์ . 2541 : 55)

วิสาข์ จิตวิวัฒน์ (2543 ข : 21) กล่าวว่า โครงสร้างความรู้เดิม คือความรู้ที่เก็บสะสมไว้จากประสบการณ์ แล้วนำมาเก็บไว้อย่างเป็นระบบตามลำดับขั้น ทุกคนจะมีโครงสร้างความรู้เดิมแตกต่างกันไปตามพื้นฐานเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ

โอบาห์ (Obah. 1983 : 129) กล่าวถึงความสำคัญของโครงสร้างความรู้ว่า ถ้าผู้อ่านไม่มีพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านแล้วการเรียนรู้สิ่งใหม่จะเป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะการสร้างความเข้าใจในการอ่านเป็นการสร้างความรู้ใหม่โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน ข้อเขียนใดๆ ก็ตามย่อมเป็นเพียงข้อมูลทางภาษาที่ผู้เขียนส่งสารมายังผู้อ่าน และผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจโดยนำโครงสร้างความรู้เดิมของตนมาสัมพันธ์กับข้อเขียนนั้น ๆ

แอนเดอร์สัน และ เพียร์สัน (Anderson & Pearson. 1984 : 259) ได้สรุปความหมายของโครงสร้างความรู้ไว้ว่า เป็นโครงสร้างของความรู้ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งได้มาจากการสะสมของความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โครงสร้างความรู้มีลักษณะเป็นนามธรรมเนื่องจากเป็นข้อสรุปรวบรวมของกรณีเฉพาะต่าง ๆ ของความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ โครงสร้างความรู้มีลักษณะเป็น โครงสร้าง เนื่องจากความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาแล้วทั้งหมดจะต้องถูกนำมาหลอมรวมเข้าด้วยกันเป็นองค์ความรู้เก็บไว้ในกรอบความคิด เมื่อจะต้องถูกดึงมาใช้จึงจะเป็นผู้กำหนดว่าจะดึงองค์ประกอบของความรู้และประสบการณ์เรื่องใดออกมาใช้ โครงสร้างความรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแปลความหมาย เพราะ โครงสร้างความรู้อันหมายถึงความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านจะช่วยให้ผู้อ่านแปลความหมายของสิ่งที่อ่านตามความรู้และประสบการณ์เดิมของตน ตัวอย่างเช่น “อากาศหนาว” ถ้าผู้อ่านเป็นคนไทย คำนึงแต่กับภูมิอากาศแบบไทยเท่านั้น เมื่ออ่านข้อความดังกล่าว ก็จะนึกไปถึงสภาพอากาศในฤดูหนาวของประเทศไทย ซึ่งมีอากาศหนาวเย็นและมีลมเหนือพัดเป็นระยะ ๆ แต่กระนั้นก็ยังสามารถออกไปนอกบ้านได้โดยใส่เสื้อกันหนาวเพียงตัวเดียวเท่านั้น แต่สำหรับผู้ที่มิมีประสบการณ์จากการใช้ชีวิตอยู่ในยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา คำว่า “อากาศหนาว” ย่อมหมายถึงสภาพอากาศอันหนาวยะเยือก พื้นดินถูกปกคลุมด้วยหิมะขาวโพลน พื้นน้ำกลายเป็นน้ำแข็งไม่สามารถออกไปนอกบ้านโดยปราศจากเสื้อหนา ๆ หลายชั้นปกคลุมร่างกายอย่างมิดชิด และไม่สามารถอยู่ข้างนอกเป็นเวลานาน ๆ ได้

นูแนน (Nunan. 2001 : 44) กล่าวว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงการจัดระเบียบความรู้ในสมอง ประกอบด้วยโครงสร้างความรู้เดิม (Schemata) เรียงรายจัดอยู่เป็นกลุ่มตามความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โครงสร้างความรู้เดิมนี้นี้มาจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน และเป็นเครื่องชี้แนะผู้อ่านในการทำความเข้าใจบทอ่าน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านคาดเดาส่งที่จะเกิดขึ้นในบริบทที่กำหนดให้ด้วย

กล่าวโดยสรุปว่า โครงสร้างความรู้เดิม หมายถึง ความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์เดิมที่มี การจัดเรียงเรียงไว้ตามลำดับเป็นเป็นอย่างไร โครงสร้างความรู้เดิมของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปตามปัจจัยทางสังคม พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ อายุ เชื้อชาติ และการศึกษา หากผู้อ่านมีความรู้ในเรื่อง ที่อ่านมากก็ย่อมจะเข้าใจในสิ่งที่อ่านมาก ในทางกลับกันหากผู้อ่าน ไม่มีความรู้เดิมเลยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หรือมีอยู่น้อยก็อาจจะเป็นอุปสรรคในการทำ ความเข้าใจบทอ่าน

2.3 ทฤษฎีการอ่านแบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Model of Reading)

จากแนวคิดของแอนเดอร์สันและคณะ (Anderson et al. 1977 : 369) กล่าวว่า ความเข้าใจในบทอ่าน คือ กระบวนการอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งเกิดจากความรู้เดิมของผู้อ่าน เชื่อมโยงกับข้อมูลในบทอ่าน ความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความสามารถในการสัมพันธ์ ข้อมูลจากบทอ่านเข้ากับความรู้เดิมของผู้อ่านซึ่งต้องอาศัยความรู้ทั้งด้านภาษาศาสตร์และความรู้ทางโลก ส่วน รูเมลฮาร์ท (Rumelhart. 1980; cited in Carrell et al. 1987) กล่าวว่ากระบวนการประมวลผลจากโครงสร้างสู่ความหมาย (Bottom-up Process) และกระบวนการประมวลผลจากความหมายสู่โครงสร้าง (Top-down Process) ได้มีการนำมาใช้อย่างพร้อม ๆ กันและใช้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ ทำให้เกิดรูปแบบการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Reading) ซึ่งวิดโดว์สัน (Widdowson. 1979 ; cited in Grabe. 1988 : 56) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์ว่าหมายถึง กระบวนการอ่านที่เชื่อมโยงข้อมูลจากบทอ่านเข้ากับความรู้เดิมของผู้อ่าน การอ่านจึงไม่เป็นเพียงการดึงข้อมูลเท่านั้น แต่เป็นการกระตุ้นความรู้ในสมองของผู้อ่านอีกด้วย ส่วน แครร์เรลและไอสเตอร์โฮลด์ (Carrell & Eisterhold. 1983; cited in Grabe. 1988 : 76) สรุปว่าความเข้าใจของการอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้อ่านกับบทอ่านในกระบวนการประมวลผลความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวีเบอร์ (Weber. 1984; cited in Grabe. 1988 : 58) ที่กล่าวว่า แบบการสอนที่เน้นกระบวนการอ่านจากความหมายสู่โครงสร้างไม่สามารถที่จะหาหลักฐานสำคัญที่สังเกตได้อย่างเพียงพอ ดังนั้นรูปแบบของการอ่านอย่างมีปฏิสัมพันธ์จึงเป็นแบบที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ ความถูกต้อง และความสัมพันธ์ของข้อความที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรในบทอ่าน อีกทั้งยังเป็นความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการเรียงเรียงถ้อยคำในบทอ่าน ระดับของความรู้และกระบวนการทางภาษาศาสตร์ที่ต่างกัน และกิจกรรมหลากหลายที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

สรุปแล้วทฤษฎีการอ่านแบบมีปฏิสัมพันธ์จะใช้แบบจำลองการอ่านที่ทักษะการอ่านทุกทักษะมีปฏิสัมพันธ์กันในขณะที่ผู้อ่านก็พยายามทำความเข้าใจบทอ่านไปด้วย อีกทั้งเป็นการใช้กระบวนการอ่านทั้งในระดับพื้นฐานไปสู่กระบวนการอ่านในระดับสูง (Bottom-up Model of Reading) และแบบจำลองการอ่านในระดับสูงไปสู่กระบวนการอ่านในระดับพื้นฐาน (Top-down Model of Reading) ไปพร้อม ๆ กัน

3. ระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ความเข้าใจในการอ่าน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสติปัญญา ความรู้ทางด้านภาษาและประสบการณ์ ระดับความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนต้องเข้าใจ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เป็นที่ทราบกันแล้วว่านักเรียนคนใดมีความสามารถทางการอ่านสูง ก็จะเป็นผู้ที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษดีไปด้วย ระดับความเข้าใจในการอ่านจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน เพราะระดับความเข้าใจ คือเงื่อนไขที่บอกให้ทราบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านอยู่ในระดับใด จะต้องแก้ไขปรับปรุงหรือจะพัฒนาและส่งเสริมในระดับที่สูงขึ้นอย่างไร

เบอร์มิสเตอร์ (Bermeister .1978; อ้างถึงใน ลักขณา ดอกเขียว. 2539: 24-25) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ค่อนข้างละเอียด โดยได้แบ่งระดับความเข้าใจ ออกเป็น 7 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถจำในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้ เช่น จำได้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง คำสั่งและลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นต้น
2. ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านนำข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านไปแปลเป็นรูปอื่น เช่นการแปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การให้คำจำกัดความ การนำใจความไปแปลเป็นรูปแผนภูมิ เป็นต้น
3. ระดับการตีความ (Interpretation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนมิได้เขียนไว้โดยตรง เช่น หาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้หรือให้เหตุมาแล้วสามารถหาผลได้ การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง เป็นต้น
4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในหลักการและนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ
5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนย่อยที่ประกอบเข้าเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การวิเคราะห์การโฆษณา การวิเคราะห์คำประพันธ์ การเข้าถึงความไม่สมเหตุสมผลของเรื่องที่เขียนตลอดจนการลงความเห็นในเรื่องที่อ่านได้
6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำเอาความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านมารวบรวมและจัดเรียบเรียงใหม่

นอกจากนี้ เล็งขิม โตร์คิน (2534: 13-14) ได้แบ่งระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. ความเข้าใจในการอ่านตามตัวอักษร (Literal Comprehension) หมายถึง

ความสามารถในการอ่านจับใจความ เรื่องราว รายละเอียดต่างๆ ที่เป็นข้อปลีกย่อย ความสามารถในการจับใจความ ความสามารถในการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ความสามารถในการเปรียบเทียบ เรื่องราวที่อ่าน ในแง่ของความแตกต่างและความเหมือน ความสามารถในการหาความสัมพันธ์ ระหว่างเหตุผล และความสามารถในการชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวกับบุคคลจากเรื่องที่อ่าน และความสามารถในการจดจำและทบทวนเรื่องที่อ่าน

2. ความสามารถในการจัดระเบียบเรียง (Reorganization) เป็นความสามารถ ในการสรุป (Summary) และความสามารถในการสังเคราะห์ (Synthesis)

3. ความเข้าใจในการวินิจฉัยเรื่องราวที่อ่าน (Inferential Comprehension) เป็น ความสามารถในการที่จะให้ความคิดและรายละเอียดที่ได้จากการอ่าน ตลอดจนการนำเอาความคิด เห็นและประสบการณ์ส่วนตัวมาใช้สรุปให้ความคิดเห็นในแง่สนับสนุนรายละเอียดสรุปใจความ สำคัญ ลำดับเหตุการณ์และการตีความของภาษา ซึ่งไม่ได้ปรากฏโดยตรงจากข้อความหรือเรื่อง ที่อ่าน

4. ความเข้าใจในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการตัดสินใจและประเมินผล ด้วยตนเองว่า เรื่องราวที่อ่านนั้นอะไรบ้างที่เป็นความจริง (Facts) อะไรบ้างที่เป็นจินตนาการ (Fantasies) และอะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็น (Opinions) ตลอดจนความสามารถในการประเมินผล ความเชื่อถือได้ของเรื่องราวที่อ่าน และประเมินผลในแง่ความคิดเห็นส่วนตัว มีคุณค่ามีความ เหมาะสมถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับหรือไม่ในแง่ใด

5. ความสามารถในการที่จะมีความซาบซึ้ง (Appreciation) ตามเนื้อเรื่องและภาษา ของผู้เขียน ตลอดจนการสร้างภาพพจน์ และการแสดงออกทางอารมณ์จากการที่ได้อ่านเรื่อง เช่น จินตนาการในด้านเสียงหรือความรู้สึก

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการสอนการอ่านนั้นควรมุ่งเน้นให้นักเรียน มีความสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านตั้งแต่ระดับคำจนถึงระดับประโยคและข้อความได้ นอกจากนั้น นักเรียนหรือนักศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ควรจะมีความสามารถทางการอ่านจนถึงขั้นวิเคราะห์ วิจัยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ครูผู้สอนควรสอนให้นักเรียนได้ใช้ทักษะ กระบวนการเป็นแนวทางในการคิดหายุทธวิธีในการอ่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการเพราะทักษะ กระบวนการจะทำให้การอ่านเป็นไปอย่างมีขั้นตอน

4. องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเป็นกระบวนการที่สำคัญและซับซ้อน โดยมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้ การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความ เข้าใจในการอ่าน ดังนี้

บอนด์ และ ทิงเกอร์ (Bond & Tinker. 1979 : 325-350) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของคำ (Word Meaning) การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ จะช่วยให้เข้าใจประโยคและอนุเฉทได้ดี การเข้าใจอนุเฉท (Paragraph Comprehension) ผู้อ่านต้องสามารถบอกใจความสำคัญของแต่ละอนุเฉทแล้วจึงนำใจความสำคัญนั้นๆ มาสัมพันธ์กันจากนั้นจึงมองหาความสัมพันธ์ของประโยคอื่น ๆ ซึ่งเป็นรายละเอียด (Details) ในอนุเฉท การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเฉท (Comprehension of Larger Units) การเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดนั้น ผู้อ่านต้องทราบความสัมพันธ์ระหว่างข้อความที่สำคัญ ๆ ในแต่ละตอนเพื่อลำดับความคิดของเรื่อง

2. การเข้าใจหน่วยความคิด (Thought Unit) การอ่านทีละคำจะทำให้ความเข้าใจ และความคิดขาดความต่อเนื่อง ดังนั้นควรอ่านข้อความเป็นกลุ่มคำที่มีความหมาย (Chunking) ในการกวาดสายตาแต่ละครั้ง

3. การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เมื่อสามารถเอาหน่วยความคิดย่อย มาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยคแล้วผู้อ่านจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและระหว่างกลุ่มคำในประโยคด้วย ประโยคยาว ๆ จะประกอบด้วยความคิดรวบยอดหลายความคิด ซึ่งอาจทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจให้เกิดความคิดรวบยอดได้

นอกจากนี้ เชลล์ (Schell 1988 : 13) กล่าวถึงผลการวิจัยที่พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่านที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง แบ่งออกเป็นองค์ประกอบภายนอกและภายในตัวผู้อ่านดังนี้

1. องค์ประกอบภายนอกตัวผู้อ่าน ได้แก่ ขนาดตัวอักษร โครงเรื่อง ความชัดเจนของงานเขียน การเร้าความสนใจ ความน่าสนใจและความยากง่ายของเรื่อง และหัวข้อ เป็นต้น
2. องค์ประกอบภายในตัวผู้อ่าน ได้แก่ สมรรถวิสัยทางภาษา การเข้าใจความหมายของคำ ความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จุดมุ่งหมายในการอ่าน และความสนใจหัวข้อ

วอร์นีย์ โสมประยูร (2539 : 122-123) มีความเห็นว่า องค์ประกอบของการอ่านมี 6 องค์ประกอบคือ

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ สายตา ปาก และหู
2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ และความศรัทธา
3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ การนำประสบการณ์เดิมไปใช้ ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องและความสามารถในการเรียน
4. องค์ประกอบทางประสบการณ์พื้นฐาน
5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ

6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

คามินุย และ ซิมมอนส์ (Kamenui & Simmons. 1990 : 250-262) กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ

1. ผู้อ่าน (Reader) ต้องมีความรู้พื้นฐานในสิ่งที่อ่าน (Background Knowledge) รวมถึงมีความรู้ทางทักษะในการอ่าน (Component Skill Knowledge) และแรงจูงใจ (Motivation)

2. บทอ่าน (Text) อาจมีลักษณะเป็นการควบคุมโดยตรงจากผู้สอน ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกบทอ่านที่มีคุณภาพ ความยาวที่เหมาะสมต่อการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ หรืออาจแต่งขึ้นเองเป็นเรื่องสั้น ๆ ก็ได้

3. ภาระงาน (Task) จะมีลักษณะเฉพาะ ตามความต้องการของจุดประสงค์ของบทเรียนและมีกิจกรรมที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจแล้วแสดงการ ได้ตอบได้

4. กลยุทธ์ (Strategies) ผู้อ่านสามารถทำบทอ่านให้ง่ายขึ้น และทำความเข้าใจกับบทอ่านและภาระงานที่หลากหลายได้

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วย องค์ประกอบภายนอกตัวผู้อ่าน และองค์ประกอบภายในตัวผู้อ่าน องค์ประกอบภายนอกซึ่งได้แก่ลักษณะของสื่อหรือข้อความ เช่น โครงสร้างเรื่อง ความน่าสนใจและความยากง่ายของเรื่อง เป็นต้น ส่วนองค์ประกอบภายในตัวผู้อ่าน ได้แก่ ความสามารถพื้นฐานที่จะเข้าใจความหมายของภาษา เช่น การเดาความหมายของคำศัพท์ ความรู้เดิมของผู้เรียน ความสามารถทางสติปัญญาในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ความสามารถในการรวบรวมและวิเคราะห์ความคิดและข้อมูลที่เชื่อมโยงกับคำตอบของปัญหา และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ในการอ่าน นอกจากนี้ปัจจัยด้าน บทอ่าน ภาระงาน และกลยุทธ์ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านของผู้อ่านทั้งสิ้น ซึ่งการที่จะพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน หรือการสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมแก่นักเรียนนั้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงทั้งสิ้น

5. การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

มิลเลอร์ และเพอร์คินส์ (Miller & Perkins. 1990 : 91) สรุปข้อชี้แนะเกี่ยวกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. ควรเริ่มจากทักษะที่ง่ายก่อนแล้วจึงเพิ่มความซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ
2. อธิบายแต่ละทักษะอย่างชัดเจนและละเอียด
3. มีการสาธิตให้เห็นถึงทักษะการอ่านต่าง ๆ

4. ต้องแน่ใจว่าให้โอกาสนักเรียนได้ตรวจสอบแก้ไขตนเอง (Self-Monitoring)
5. ต้องแน่ใจว่าภาระงานที่ให้ทำนั้นไม่เป็นที่คลุมเครือสำหรับนักเรียน
6. ต้องมีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อนักเรียนจะได้สะสมความคิดและประสบการณ์
7. สร้างมโนทัศน์ใหม่ให้นักเรียนก่อนที่จะอ่านเรื่องหรือคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย
8. ให้นักเรียนได้บูรณาการความคิดใหม่เข้ากับความรู้เดิม

แมกการ์ท และซินส์ (Maggart & Zintz . 1992 : 269-273) เสนอหลักการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. สอนกลยุทธ์การอ่านแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน
2. ให้นักเรียนได้เรียนรู้ทีละขั้นด้วยตนเอง
3. ต้องมีกลยุทธ์ในการแก้ไขสิ่งที่ผิดของนักเรียน
4. ค่อยเปลี่ยนจากการที่ครูเป็นผู้สอนและควบคุมการทำกิจกรรมของนักเรียน เป็นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ

5. ให้มีการฝึกฝนอย่างเพียงพอและเป็นระบบ
6. มีการทบทวนอยู่บ่อย ๆ
7. สอนรูปแบบการคาดเดาส่งที่น่าจะผิดพลาดและแก้ไขก่อนที่จะเกิดความผิดพลาด

นอกจากนี้ แมกการ์ท และซินส์ (Maggart & Zintz. 1992 : 269-273) เสนอกลยุทธ์การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

1. การสอนอ่านเพื่อหาความคิดหลัก ครูจะต้องไม่ถามว่า “ความคิดหลักคืออะไร” แต่ครูจะต้องสามารถบอกตัวชี้แนะในบทอ่านที่แสดงให้เห็นว่าความคิดหลักอยู่ตรงไหนของบทอ่าน และครูจะต้องสอนกลยุทธ์ในการเลือกความคิดหลักให้แก่ นักเรียนด้วย

2. การเขียนเพื่อแสดงความเข้าใจ การเขียนอาจเริ่ม โดยการเขียนประสบการณ์ส่วนตัวของตนเองแล้วนำมาให้ครูและเพื่อนในชั้นเรียนอ่าน ขณะที่นักเรียนกำลังเขียนงานของตนเองนั้น จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้

3. เรียนรู้การเดาความหมายโดยใช้วิธีแบบโคลซ เป็นวิธีการที่ผู้อ่านพยายามเดาความหมายจากบริบทและคำต่าง ๆ ที่ถูกลบออกไป ส่วนใหญ่แล้วโคลซจะถูกนำไปใช้ในการทดสอบ แต่อย่างไรก็ตาม โคลซยังเป็นเครื่องมือในการสอนได้อีกด้วย โดยใช้เป็นกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการอ่านของนักเรียน ซึ่งอาจให้นักเรียนตอบปากเปล่า เป็นกลุ่ม หรือทีละคนก็ได้ หรือครูอาจให้นักเรียนเลือกคำที่เหมาะสม หรือบอกความหมายของคำพูดของผู้เขียนก็ได้ การทำกิจกรรมเช่นนี้ทำให้นักเรียนนำความรู้ของตนเองมาใช้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จในการอ่านของนักเรียน

4. การอนุมานความ การอนุมานความเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านเข้าใจและอนุมานความสัมพันธ์ระหว่างคำ อนุประโยค และประโยคต่าง ๆ ความเข้าใจการอนุมานความในที่นี้หมายถึงเข้าใจประโยคหลาย ๆ ประโยคอย่างสมเหตุสมผล แล้วแปลความออกมาเป็นความคิดหนึ่งแล้วเชื่อมโยงเข้าด้วยกันกับความคิดจากการอนุมานความอื่น ๆ

5. การสอนโครงสร้างเรื่องเล่า ครูที่จะใช้ความรู้ในการสอนเรื่องเล่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจนั้นควรปฏิบัติดังนี้

5.1 วิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน โดยครูช่วยให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างเรื่องเล่า

5.2 ครูตัดเรื่องราวโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องที่เหมาะสมด้วย คำนึงถึง ฉากเริ่มเรื่อง เป้าหมาย การแสดงผล และตอนจบของเรื่องด้วย ครูอาจตัดตอนเรื่องเป็นตอนๆ แล้วให้นักเรียนนำมาประกอบกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์ อาจให้นักเรียนทำเป็นกลุ่มหรือเดี่ยวก็ได้

5.3 ครูอาจเขียนเรื่องราวโดยให้แต่ละตอนของเรื่องระบายสีที่แตกต่างกัน

5.4 นำเรื่องราวที่เขียนไว้ไม่ดีมาให้นักเรียนวิเคราะห์บางสิ่งที่ผิดพลาดหรือขาดหายไป แต่ต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านวัฒนธรรมด้วย

5.5 ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลสักหนึ่งข้อมูล จากนั้นให้นักเรียนเปลี่ยนข้อมูลอื่น ๆ บ้างแต่ต้องให้เรื่องทั้งเรื่องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน

6. การใช้จินตนาการ โดยพื้นฐานที่ว่าผู้อ่านที่เข้าใจได้ดีนั้น จะต้องสนุกกับการอ่าน และมีจินตนาการเป็นของตนเองจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งมีแนวทางดังนี้

6.1 สร้างจินตนาการ ไม่ว่าจะถูกต้องหรือไม่ก็ตาม

6.2 นักเรียนต้องให้ความนับถือการสร้างจินตนาการของนักเรียนคนอื่นเช่นกัน

6.3 ครูต้องให้เวลาที่เพียงพอแก่นักเรียนในการพัฒนาการสร้างจินตนาการของแต่ละคน

6.4 ครูควรยอมรับและจัดบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการที่เหมาะสมในการสร้างจินตนาการแก่นักเรียน

6.5 ครูสามารถขยายจินตนาการของนักเรียนได้โดยการถามคำถามที่ไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกกลัวหรือกังวล เพื่อให้ นักเรียนสามารถเพิ่มรายละเอียดของจินตนาการในใจได้

6.6 เริ่มต้นกิจกรรมการจินตนาการ โดยการใช้เหตุการณ์จริง เช่น ให้นักเรียนนึกถึงการเดินทางไปเที่ยวที่สวนสนุกสักแห่ง

6.7 เมื่อนักเรียนจินตนาการจากข้อ 6.6 เรียบร้อยแล้ว ครูอาจเริ่มให้นักเรียนจินตนาการเรื่องราวในระดับที่สูงขึ้น และให้นักเรียนสร้างจินตนาการขึ้นในใจ

7. การให้นักเรียนตั้งคำถาม นักเรียนอาจตั้งคำถามของตนเอง โดยครูทำเป็นตัวอย่าง ก่อนเพื่อเน้นจุดสำคัญของ โครงสร้างการเล่าเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนตั้งคำถามเอง โดยให้เกี่ยวข้องกับเรื่อง ในบทอ่าน

รูบิน (Rubin. 1993 : 206) เสนอแนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจดังนี้

1. บทอ่านควรจะเหมาะสมกับภูมิหลังของนักเรียน
2. ให้นักเรียนทำนายเรื่องก่อนที่จะอ่านจริง
3. ถามคำถามก่อนการอ่าน
4. ถามคำถามในขณะที่อ่าน
5. ถามคำถามเมื่ออ่านจบแล้ว
6. กระตุ้นให้นักเรียนถามคำถามเกี่ยวกับบทอ่านที่นำมาอ่าน
7. ถามคำถามที่ต้องใช้การตีความหมาย
8. ถามคำถามที่ต้องใช้ความคิดในการวิเคราะห์วิจารณ์
9. ถามคำถามที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์
10. ให้นักเรียนตรวจสอบการทำนาย
11. ให้นักเรียนหาหลักฐานจากบทอ่านเพื่อสนับสนุนคำตอบ
12. ใช้สื่อที่เป็นทัศนวัสดุหรือสื่อที่สามารถมองเห็นได้ ที่แสดงให้เห็นถึง

ความสัมพันธ์ระหว่างเค้าโครงเรื่องหลัก และเค้าโครงเรื่องย่อย

13. ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่อ่าน
14. เป็นแบบอย่างในการคิดออกมาเป็นถ้อยคำเกี่ยวกับขั้นตอนที่ครูใช้เพื่อความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

15. รู้ว่าควรแทรกตรงส่วนไหนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

เกรลเลท (Grellet. 1981 : 19) กล่าวว่ากิจกรรมควรเปิด โอกาสให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยการหาคำตอบจากข้อความที่อ่าน อาจเป็นการมอบภาระงานให้ทำ หลังจากที่ย่านเรื่องนั้น ๆ จบซึ่งสอดคล้องกับ ไวท์ (White. 1981 : 89) ที่เสนอว่าแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านควรมีสถานการณ์จำลองให้ผู้อ่านได้มีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา มีการถอดความหมาย ถ่ายโอนความรู้ โดยวิธีการพูด อธิบาย เขียนหรือสื่อข้อความจากเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ วิสาข์ จิตวิตร (2543 ข : 51-57) ได้เสนอแนะแบบฝึกการอ่านว่าไม่ควรมุ่งที่จะทดสอบความเข้าใจในการอ่าน แต่ควรช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่อ่านดีขึ้น และรูปแบบของคำถามที่ช่วยให้อ่านพัฒนาทักษะการอ่านได้แก่คำถามถูกผิด ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านลำดับความเข้าใจและเนื้อเรื่อง ได้ดีขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกหัดซึ่งเป็นตาราง แผนภูมิ แผนที่ กราฟ และรูปภาพ จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่อ่าน ได้ดีขึ้นสรุปว่า

การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์และเทคนิคต่าง ๆ รวมทั้งทักษะการสอนของครู สื่อการสอนและการฝึกฝนอย่างเพียงพอ นักเรียนจึงจะเกิดทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ โดยทั่วไปแล้วการสอนควรเริ่มจากทักษะที่ง่าย ๆ ก่อนแล้วจึงเพิ่มความซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ โดยค่อย ๆ เปลี่ยนจากการที่ครูสอนและควบคุม เป็นการให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างอิสระ เมื่อมีการฝึกฝนอย่างเพียงพอและเป็นระบบแล้ว ทั้งนี้ครูผู้สอนจะเลือกใช้วิธีใดก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้เรียนและบทอ่านที่จะนำมาสอน

6. การวัดและประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เนื่องจากการอ่านในปัจจุบันเน้นการทำทำความเข้าใจต่อเรื่องที่อ่านเป็นหลักในการวัดและการประเมินผล การอ่านจึงออกมาในรูปของการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งมีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ คือ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538:154-155) กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านว่าสามารถพิจารณาได้ 2 ลักษณะได้แก่ เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อยและเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถรวมในการรับสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความสามารถทางภาษาที่เป็นเกณฑ์แบบย่อย ได้แก่

1.1 ความรู้ในด้านศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์และสำนวนต่าง ๆ

1.2 ความรู้ในด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม ความเชื่อมโยงเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบทที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง การเชื่อเชิญ หรือการขออนุญาต เป็นต้น

2. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านและสามารถตอบคำถามที่ให้โดยเรียบเรียงเป็นถ้อยคำใหม่ให้ได้ใจความเดิม หรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงลำดับข้อความได้

2.2 ความสามารถในการอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของเรื่อง ได้ว่าเป็น รายละเอียดสนับสนุนหรือเป็นรายละเอียดที่ขัดแย้งเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดจนทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดต่างๆ

2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการระบุแก่นของเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความ และ

สุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา หมายถึงความสามารถในการใช้ความรู้ด้านศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่าน และความรู้เกี่ยวกับรูปแบบลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่านเป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมินและสรุปบทอ่านว่าเป็นสารประเภทใด ใช้ลีลาภาษาแบบเป็นทางการหรือไม่ เข้าใจเจตนาทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจนสามารถประเมินบทอ่านได้ว่ามี ความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อม และใช้ภาษาได้กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ ความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้นๆเป็นพื้นฐาน

ยวดี โปทยะ (2547 : 97) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีวัดความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษว่าวิธีการหนึ่งที่จะวัดความเข้าใจของผู้เรียนคือ การตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ ซึ่งคำตอบของผู้เรียนนั้นจะเป็นสิ่งที่สะท้อนความคิดของเขา รูปแบบของคำถามที่แตกต่างกันออกไปมีผลต่อการเรียนรู้หรือความเข้าใจในระดับต่างกันและสามารถวัดความเข้าใจในระดับต่าง ๆ ได้ด้วย

ฮวง (Huang .1993 : 33 -34) ได้แบ่งคำถามที่เข้าใจในการอ่านระดับต่างๆ 3 แบบดังนี้คือ

1. คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจระดับตามตัวอักษร (Literal Comprehension Questions) มีลักษณะดังนี้ คือ เป็นคำถามที่หาคำตอบได้ง่ายที่สุด เพราะคำตอบมีปรากฏให้เห็นชัดเจนในเนื้อเรื่องหรือใช้คำที่มีอยู่ในเนื้อเรื่องตั้งคำถามหรือเป็นคำถามที่ไม่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลสามารถตอบได้ตรงไปตรงมา ตามความจริงหรือข้อมูลที่ปรากฏ โดยปกติคำถามระดับนี้ใช้คำว่า who, when, where และ what ในการตั้งคำถาม นอกจากนี้บางครั้งสามารถตอบคำถามได้โดยใช้คำหรือวลี

2. คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจระดับสรุปอ้างอิง (Inferential Comprehension Questions) มีลักษณะดังนี้ คือ เป็นคำถามที่ต้องใช้ความคิด ค้นหาคำตอบ โดยไม่มีคำตอบปรากฏให้เห็น โดยตรงจากเนื้อเรื่อง หรือเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคาดคะเน หรืออ้างอิง โดยใช้ข้อมูลหรือความจริงที่อยู่ในเนื้อเรื่องช่วยตอบคำถาม และเป็นคำถามที่มักขึ้นต้นด้วย how, why ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผล หรือการตีความข้อมูลที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง

3. คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจระดับประยุกต์ (Applied Comprehension Questions) มีลักษณะดังนี้ เป็นคำถามที่ต้องใช้ความคิดในการค้นหาคำตอบ โดยไม่มีคำตอบปรากฏให้เห็น โดยตรงจากเนื้อเรื่อง หรือเป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้อ่านคาดการณ์ล่วงหน้า จากความจริงหรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง และเป็นคำถามที่บางครั้งขึ้นต้นด้วย Should..., In my opinion..., Do you agree.....?, etc. โดยต้องการให้ผู้อ่านใช้พื้นฐานความรู้เดิมในการตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น พิจารณา และประเมินค่าสิ่งที่อ่าน

นอกจากนี้ วอลมอนท์ (Valmont: 1977; อ้างถึงใน จงกลณี ชูพงษ์. 2539:15) ได้แนะนำ การเขียนคำถามต่างๆ เพื่อใช้ทดสอบทักษะการอ่าน ซึ่งอาจเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) หรือคำถามมีหลายตัวเลือก (Multiple-choice Questions) ไว้ดังนี้

1. คำถามเกี่ยวกับใจความหลัก (Main Idea) เป็นคำถามที่ครอบคลุมใจความของเนื้อเรื่อง
2. คำถามเกี่ยวกับรายละเอียด (Detail Questions) เป็นคำถามที่มักใช้ถามเกี่ยวกับเนื้อความที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง คำถามควรง่ายและตรงไปตรงมา และเกี่ยวข้องกับใจความหลักของเนื้อเรื่อง
3. คำถามเกี่ยวกับการสรุปอ้างอิงจากเนื้อเรื่อง (Inferential Questions) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อความที่ผู้เขียนตั้งใจให้ผู้อ่านตีความได้เอง โดยไม่มีข้อความปรากฏในเนื้อเรื่องผู้สร้างคำถามควรสร้างคำถามชนิดนี้บ้าง เพื่อทดสอบความสามารถในการตีความของผู้อ่านด้วย เพราะการเป็นผู้อ่านที่ดีจะต้องสามารถตัดสินใจ และพิจารณาข้อความบางตอน โดยอาศัยเนื้อความตอนใดตอนหนึ่งช่วยด้วย
4. คำถามเกี่ยวกับการสรุปใจความ (Conclusion Questions) เป็นคำถามที่สามารถทดสอบความเข้าใจในการอ่านได้ดี เพราะการที่ผู้อ่านจะตอบคำถามประเภทนี้ได้ ผู้อ่านจะต้องเก็บเนื้อความที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง หรืออาจอาศัยเนื้อความที่ได้จากการตีความก็ได้
5. คำถามเกี่ยวกับการจัดเรียงเนื้อความ (Organization Questions) มี 2 ลักษณะ คือคำถามเกี่ยวกับการจัดระเบียบข้อความของผู้แต่ง ซึ่งมักใช้กับบทความสั้น และใช้ส่วนวนไปในแนวทางที่เกี่ยวกับทักษะการเขียนมากกว่าการอ่าน และคำถามที่เกี่ยวกับการจัดลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่องซึ่งจะต้องอาศัยการอ่านให้เข้าใจตลอด
6. คำถามเกี่ยวกับเหตุ-ผล (Cause and Effect Questions) เป็นคำถามที่ทดสอบความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับเหตุและผล ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าสาเหตุของผลดังกล่าวนั้นสืบเนื่องมาจากอะไร เช่น คำถามที่เกี่ยวกับเหตุ (Cause) ผู้อ่านจะต้องหาคำตอบเป็นผลและในทำนองเดียวกันถ้าคำถามเป็นผล (Effect) ผู้อ่านก็จะหาคำตอบเป็นเหตุ เป็นต้น
7. คำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ (Vocabulary Questions) เป็นคำถามที่ต้องการทดสอบความรู้ทางคำศัพท์ ซึ่งอาจเป็นความรู้เกี่ยวกับ คำจำกัดความของคำ หรือวลีที่พบบ่อย ๆ หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำหรือวลี ที่ใช้ในเนื้อเรื่องนั้นว่าผู้อ่านมีความรู้ถูกต้องหรือไม่

นิทานพื้นบ้าน

1. ความหมายของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องราวที่เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม วัฒนธรรมและความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของนิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2543: 6) กล่าวว่า นิทานที่ใช้ในวิชาคติชนวิทยา หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อ ๆ กันมาจนถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง นิทานเหล่านี้เรียกว่า นิทานพื้นบ้านบ้าง นิทานพื้นเมืองบ้าง และนิทานชาวบ้านบ้าง มีความหมายเฉพาะเจาะจงถึงเรื่องเล่าประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ

เจือ สตะเวทิน (ม.ป.ป. : 46 ; อ้างถึงในจำนงค์ ผลแสง. 2541 : 23) ได้พูดถึงลักษณะของนิทานพื้นบ้านไว้คล้าย ๆ กันคือ

1. ต้องเป็นเรื่องเก่า
2. ต้องเล่าด้วยภาษาร้อยแก้ว
3. ต้องเล่าด้วยปากมาก่อน
4. ต้องแสดงความคิดความเชื่อของชาวบ้าน
5. เรื่องจริงที่มีคติแก่นบอนุโลมเป็นนิทาน เช่น มะกะโท เป็นต้น

อัญชัน เผ่าพัฒน์ (2543 : 19 ; อ้างถึงในวัชรารักษ์ ตั้งวิวัฒนาพานิช. 2545 : 11) กล่าวว่านิทานพื้นบ้านคือเรื่องที่เล่าสืบเนื่องต่อกันมาเป็นทอด ๆ จนถึงปัจจุบัน อาจเป็นเรื่องที่อิงความจริงหรือแต่งขึ้นตามจินตนาการของผู้เล่า ดังนั้นเนื้อเรื่องของนิทานอาจเป็นเรื่องที่เหลือเชื่อ ไม่สมเหตุสมผล หรือแสดงปาฏิหาริย์ต่าง ๆ เพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง แต่สิ่งที่แฝงอยู่คือคติเตือนใจหรือแนวปฏิบัติที่ถูกที่ควรในการดำรงชีวิต

กล่าวโดยสรุปว่า นิทานพื้นบ้าน คือเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาโดยไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใคร เริ่มแรกเป็นการเล่าด้วยวิธีมุขปาฐะ ภายหลังมีทั้งการเล่าด้วยวิธีมุขปาฐะและได้รับการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยคำที่ใช้เป็นร้อยแก้วธรรมดาหรือสำนวนของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่นเรื่องราวอาจเป็นเรื่องที่อิงความจริงหรือเป็นเรื่องที่เหลือเชื่อเพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟังหรือผู้อ่าน โดยมีคติธรรม คำสอนแฝงอยู่

2. ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

การแบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้านนั้นมีเกณฑ์ในการแบ่งที่ไม่ตายตัว สามารถแบ่งประเภทได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่กำหนดว่าจะแบ่งประเภทโดยยึดเกณฑ์อะไร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งนิทานออกเป็นหลายแบบแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของแต่ละคนดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2519 : 99-100 ; อ้างถึงในประคอง นิมมานเหมินทร์. 2543 : 6)
แบ่งประเภทนิทานพื้นบ้านออกเป็น 4 แบบได้แก่

1. แบ่งนิทานตามเขตพื้นที่ (Area) เป็นการแบ่งโดยอาศัยเขตแดนทางภูมิศาสตร์
เช่น เขตอินเดีย เขตประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม เขตชาวยิวในเอเชียไมเนอร์ เขตประเทศ
สลาวิก เขตรัฐต่าง ๆ ในแถบตะวันออกของทะเลบอลติก เขตแหลมสแกนดิเนเวีย เขตของชนชาติ
ที่พูดภาษาเยอรมัน เขตประเทศฝรั่งเศส เขตประเทศสเปนและโปรตุเกส เขตประเทศอิตาลี
เขตประเทศอังกฤษ เขตสกอตแลนด์ และไอซ์แลนด์ เป็นต้น การแบ่งแบบนี้เป็นการแบ่งในสมัย
คริสต์ศตวรรษที่ 19 การแบ่งนิทานไม่ครอบคลุมอาณาเขตอื่น ๆ ในโลก เช่น ในทวีปอเมริกา
และแอฟริกา แม้แต่ในทวีปเอเชียเอง ก็กล่าวไว้ไม่ละเอียด

2. แบ่งตามรูปแบบของนิทาน (Form) แบ่งได้เป็น 5 ประเภทดังนี้

2.1 นิทานปรัมปรา (Fairy Tale) มีลักษณะเป็นเรื่องก่อนข้างขวามีเนื้อหาหลัก
ใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญของเรื่อง ประกอบอยู่ในนิทานนั้น เป็นเรื่องสมมติว่าเกิดขึ้นใน
ที่ใด ที่หนึ่ง แต่สถานที่เลื่อนลอย กำหนดชัดเจนไปไม่ได้ว่าที่ไหน ตัวบุคคลไม่ใช่มนุษย์ธรรมดาที่มี
ความจริงตามสภาพปรกติของมนุษย์ เนื้อเรื่องประกอบด้วยอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์

2.2 นิทานท้องถิ่น (Legend) มีขนาดสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่อง
เหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี โศกกลางหรือคตินิยมอย่างใดอย่าง
หนึ่งอันเป็นพื้นฐานของคนในแต่ละท้องถิ่น

2.3 นิทานเทพนิยาย (Myth) หมายถึง นิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวละคร
ในเรื่อง นั้นเช่น พระอินทร์ หรือเป็นเพียงกึ่งเทวดา เช่น เจ้าป่า เจ้าเขา เจ้าแม่ต่าง ๆ และมักมีส่วน
สัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมทางศาสนา

2.4 นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) มีตัวละครในเรื่องเป็นสัตว์ทั้งที่เป็นสัตว์ป่า
สัตว์บ้านและบางเรื่องก็มีคนเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย ไม่ใช่มีแค่สัตว์ล้วน ๆ แต่ทั้งคนและสัตว์นั้นจะพูด
โต้ตอบกันเหมือนเป็นมนุษย์

2.5 นิทานตลกขบขัน (Jest) มักเป็นเรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่มีเรื่อง
ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่าง ๆ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโกง การแกล้ง การแสดงปฏิภาณ
ไหวพริบ การพนันขันต่อ การเดินทางและการผจญภัยที่ก่อเรื่องผิดปรกติ ในแง่ขบขันต่าง ๆ

3. แบ่งตามชนิดของนิทาน (Type Index) เป็นการแบ่งตามที่ แอนติอาร์น (Antti
Aarne) ชาวฟินแลนด์ได้แบ่งไว้เมื่อ ค.ศ. 1910 (พ.ศ. 2463) และสติตท ทอมป์สัน (Stith Thomson)
ได้ปรับปรุงให้ดีขึ้นใน ค.ศ. 1928 (พ.ศ. 2471) ต่อมาภายหลังได้เรียกวิธีการแบบนี้ว่ารูปแบบนิทาน
ชาวบ้านของ ทอมป์สัน เป็นการแบ่งแยกนิทานให้ละเอียดมากขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 หมวดใหญ่ ๆ คือ

3.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์

3.2 นิทานชาวบ้านทั่วไป

3.3 นิทานตลกขบขัน

4. แบ่งตามสารัตถะ (Motif - Index) เป็นการแบ่งเพื่อจัดหมวดหมู่ จัดระเบียบของนิทานให้ชัดเจน เพื่อสะดวกแก่การสอบสวนค้นคว้า และเปรียบเทียบนิทาน

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2543:7) ได้แบ่งประเภทนิทานพื้นบ้านไทย ออกตามลักษณะเนื้อหาและรูปแบบ โดยแบ่งเป็น 11 ประเภทดังนี้

4.1 เทวปกรณัม หรือเทพปกรณัม (Myth) เป็นเรื่องอธิบายถึงกำเนิดของจักรวาล โลก เทวดา กำเนิดมนุษย์และสัตว์ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของเทวดาและของผู้ครองแผ่นดิน มีอยู่บ้าง เช่น เรื่องเมขลา รามสูร เรื่องจันทคราสและสุริยคราส เรื่องพญาคันคาก เป็นต้น

4.2 นิทานศาสนา (Religious Tale) มีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน แนะนำแนวทางประพฤติปฏิบัติ สร้างค่านิยมและบรรทัดฐานทางอ้อมให้แก่สังคม

4.3 นิทานคติ (Fable) คติ หมายถึงแนวทางหรือแบบอย่าง นิทานคติเป็นเรื่องขนาดเล็ก ไม่ยาวนาน การดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นคนหรือสัตว์ก็ได้ เรื่องหนึ่ง ๆ อาจมีตัวละครประมาณ 2-4 ตัว แนวคิดที่ปรากฏในนิทานคือคุณค่าของจริยธรรมและผลแห่งการประกอบกรรมดีกรรมชั่ว

4.4 นิทานมหัศจรรย์ หรือเทพนิยาย (Fairy Tale) เป็นนิทานเกี่ยวกับเทวดานางฟ้า ตามที่จริงแล้วอาจไม่มีเทวดานางฟ้าก็ได้ แต่จะเป็นเรื่องราวของความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ ตัวอย่างนิทานมหัศจรรย์ของไทย ได้แก่ เรื่องปลาบู่ทอง นางผมหอม นางสิบสอง พระสุธน หงส์เหิน สังข์ทอง จำปาสี่ต้น ลักษณะวงศ์ จันทะโครบ ฯลฯ

4.5. นิทานชีวิต (Novella) มีลักษณะคล้ายคลึงกับนิทานมหัศจรรย์ตรงที่มีขนาดค่อนข้างยาว มีหลายตอน ที่ต่างกันคือ นิทานชีวิตดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งความจริง มีการบ่งสถานที่และตัวละครชัดเจน อาจมีเรื่องอิทธิปาฏิหาริย์หรือความมหัศจรรย์ แต่มีลักษณะที่ผู้อ่านผู้ฟังเชื่อว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้มากกว่า ตัวอย่างนิทานชีวิตไทย ได้แก่ เรื่องพระลอ ไกรทอง ขุนช้างขุนแผน เป็นต้น

4.6 นิทานประจําถิ่น (Sage) นิทานที่มีขนาดเรื่องไม่แน่นอน บางเรื่องก็สั้นบางเรื่องก็ยาว มักเป็นเป็นเรื่องแปลกพิสดาร ซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นแล้วจริง ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ตัวละครและสถานที่บ่งไว้ชัดเจน อาจเป็นเรื่องของบุคคลในประวัติศาสตร์หรือคนสำคัญของเมือง ตัวละครอาจเป็นมนุษย์ เทวดา สัตว์หรือผีนางไม้

4.7 นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory Tale) เป็นเรื่องทีอธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ อาจอธิบายถึงกำเนิดสัตว์บางชนิด สาเหตุที่สัตว์บางชนิดมีรูปร่างลักษณะต่าง ๆ กำเนิดของพืช ดวงดาว มนุษยชาติหรือสถาบัน เรื่องประเภทนี้มักจะสั้นและเล่าอย่างตรงไปตรงมา เพื่อจะตอบคำถามว่าทำไมสิ่งนั้นจึงเป็นอย่างนั้น

4.8 นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวละคร โดยทั่วไปมักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่ง และความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง สัตว์ที่เป็นตัวละครที่มีลักษณะเป็นตัวโกง เทียบกลั่นแกล้งเอาเปรียบคนอื่นหรือสัตว์อื่น ซึ่งบางทีก็ได้รับความเคียดแค้นตอบแทนบ้างเหมือนกัน ความน่าสนใจของเรื่องอยู่ที่ความขบขันจากการหลอกลวง หรือการตกอยู่ในสถานการณ์ลำบากที่ไม่น่าเป็นไปได้ของสัตว์ อันเนื่องจากความโง่เขลา

4.9 นิทานเรื่องผี มีผีเป็นตัวละครของเรื่อง แทบทุกสังคมมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับผีต่าง ๆ มาก ผีบางเรื่องไม่ปรากฏชัดเจนว่ามาจากไหน เกิดขึ้นได้อย่างไร แต่มีผีบางประเภทเป็นวิญญาณของคนที่ตายไปแล้วกลับมาหลอกหลอนผู้ที่มีชีวิตอยู่ ด้วยรูปร่างและวิธีการต่าง ๆ

4.10 มุขตลก (Jest) มักจะมีขนาดสั้น โครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าเป็นไปได้ต่าง ๆ นิทานมุขตลกของไทยจะมี 2 ประเภทคือ เรื่องที่มีลักษณะหยาบ โหลน เช่นพระและชี ลูกเขยกับแม่ยาย พี่เขยกับน้องเมีย เป็นต้น และเรื่องที่ ไม่หยาบ โหลน ได้แก่เรื่องที่มีแนวคิดเกี่ยวกับความฉลาด ความโง่ ความเกียจคร้าน เรื่องเกี่ยวกับต่างชาติต่างถิ่นบางเรื่อง รวมทั้งเรื่อง ไม้ค้ำ

4.11 นิทานเข้าแบบ (Formula Tale) หมายถึงนิทานที่มีแบบสร้างพิเศษ นิทานประเภทนี้โครงสร้างมีความสำคัญเป็นรองของแบบสร้าง การเล่าเพื่อสนุกสนานของผู้เล่าและผู้ฟัง โดยแท้ ได้แก่นิทาน ไม้รู้จบ นิทานประเภทนี้ไม่มีอะไรมาก มักเกี่ยวกับการนับ ผู้เล่าสามารถที่จะเล่าไปได้นานเท่าที่ผู้ฟังต้องการ โดยเรื่อง ไม้มีวันจบ ปรกติผู้ฟังมักจะรำคาญจนต้องบอกให้หยุดเล่า นิทานลูกโซ่ มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นซ้ำหลาย ๆ ครั้ง หรือเกี่ยวกับสิ่งหลาย ๆ สิ่ง มีการแจกแจงเรียงลำดับจำนวนเลขหรือวันเดือนปี

สรุปนิทานแบ่งออกได้หลายประเภทคือ แบ่งตามเขตพื้นที่ แบ่งตามชนิดของนิทาน ได้แก่ นิทานเรื่องสัตว์ นิทานชาวบ้านทั่วไป และนิทานคลกขบขัน แบ่งตามรูปแบบ ได้แก่ นิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่น นิทานเทพนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ และนิทานคลกขบขัน แบ่งตามเนื้อหาสาระ ได้แก่ นิทานเกี่ยวกับตัวละครสำคัญ เหตุการณ์สำคัญ และข้อคิดสำคัญ

3. คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

เมื่อเราอ่านหรือฟังนิทานพื้นบ้านแล้วนอกจากจะทำให้เราเกิดความเพลิดเพลิน นิทานยังมีคุณค่าในด้านต่างๆ อีกด้วย

วิเชียร ณ นคร (2531 : 30-31) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านแต่ละถิ่น แม้จะมีโครงสร้างเรื่องแก่นเรื่อง ตัวละครและฉากแตกต่างกันตามความคิดอ่านหรือภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นก็จริง แต่มีลักษณะร่วมกันอยู่หลายประการ โดยเฉพาะเรื่องคุณค่าของนิทาน ซึ่งสรุปได้ 5 ประการ

1. คุณค่าทางการสำเร็จอารมณ์ หมายถึง คุณค่าในแง่ความสนุกสนานเพลิดเพลินต่อผู้ฟังหรือผู้อ่าน เพราะนิทานเป็นวรรณกรรมที่มีตัวละครแสดงประวัติความเป็นมา แสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกของตัวละคร สามารถสร้างความสนุกสนาน และแฝงความรู้และคติเตือนใจให้แก่ผู้อ่านหรือผู้ฟังได้ การฟังนิทานจึงเป็นการสำเร็จอารมณ์อีกวิธีหนึ่ง

2. คุณค่าทางสังคมสัมพันธ์ หมายถึง คุณค่าในแง่การสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มพวก เพราะการฟังนิทานมักฟังกันในหมู่เครือญาติ เพื่อนฝูง หรือในหมู่บ้าน การฟังนิทานร่วมกันย่อมก่อให้เกิดความสนิทภักดี ความรัก และความเข้าใจกันมากขึ้น

3. คุณค่าทางปัญญา หมายถึง คุณค่าในแง่สร้างความฉลาดรอบรู้และเสริมสร้างสติปัญญาแก่ตนเอง การได้ฟังนิทานก็เท่ากับการได้ฟังความคิดและภูมิปัญญาของผู้ประพันธ์ ซึ่งได้กลั่นกรองและทดสอบมาจากสังคมรุ่นต่าง ๆ มาแล้ว ย่อมก่อให้เกิดภูมิปัญญาแก่ตัวผู้ฟังได้มาก ขณะเดียวกันก็ได้รับความรู้เรื่องคำศัพท์ สำนวนภาษา ควบคู่กันไปด้วย

4. คุณค่าในแง่การปลูกฝังและถ่ายทอดความคิดและความเชื่อของสังคมไปยังสมาชิกใหม่ สังคมมนุษย์มีวัฒนธรรมในการสืบทอดและดำรงเผ่าพันธุ์หลายวิธี การเล่านิทานก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้เพื่อการนี้

5. คุณค่าทางการศึกษาวัฒนธรรม หมายถึง คุณค่าในแง่สะท้อนภาพสังคมแก่ผู้ฟังทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา นิทานเป็นมรดกทางปัญญาของผู้คนในสังคมหนึ่ง ๆ เมื่อมีผู้เล่านิทานขึ้น จึงหนีไม่พ้นที่จะต้องเอาค่านิยมในยุคสมัยนั้น ๆ เข้ามาศึกษาจึงเท่ากับเป็นการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนไปในตัว

วิเชียร เกษประทุม (2542 : 9-10) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย

2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ นิทานที่สนุก ๆ ก็จะช่วยให้เด็กอยากอยู่ใกล้ชิดลดความเกรงกลัวหรือเบื่อหน่ายผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่และเด็กก็จะมี ความใกล้ชิดสนิทสนมกัน การได้ฟังนิทานนอกจากจะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย ทั้งมีส่วนช่วยให้เกิดความสนิทสนมกัน

3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ เด็กที่ได้ฟังนิทานจึงเท่ากับได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนการพยายามเอาชนะ

อุปสรรคของตัวละคร ช่วยให้เรียนรู้เรื่องราวของชีวิตมากขึ้น สามารถจะอดทนและพยายามเอาชนะเมื่อต้องเผชิญอุปสรรคในชีวิต

4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ มีนิทานจำนวนมากโดยเฉพาะนิทานคติ จะให้ข้อคิดในแง่ใดแง่หนึ่ง ช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้ฟัง เช่น ความซื่อสัตย์ การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การพูดจาไพเราะอ่อนหวาน ความขยันขันแข็ง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น โดยผู้เล่าจะแฝงข้อคิดไว้ในเรื่องจึงทำให้คล้ายกับว่าผู้ฟังไม่ได้ถูกสอนโดยตรง นิทานหลายเรื่องให้ข้อคิดกับผู้ใหญ่ในด้านความประพฤติดี ที่อยู่ในระยะเบียบอันดีงามของสังคม นิทานชี้ให้เห็นลักษณะของบุคคลที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของสังคม

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคม วิถีชีวิต ตลอดจนประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ถ้าผู้ฟังหรือผู้อ่านรู้จักสังเกต วิเคราะห์ นิทาน ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจสภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างแท้จริง

สรุปว่าคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึมซับภาษาได้ด้วยบทอ่านที่แสดงมุมมองของโลก ประเพณี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่นักเรียนคุ้นเคย ข้อคิดคติเตือนใจที่ได้จากนิทานพื้นบ้านช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาตนเอง ทั้งด้านศีลธรรม จริยธรรม ที่สำคัญนิทานเป็นสิ่งที่ช่วยก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจและถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่งที่ควรแก่การอนุรักษ์ไว้

4. ความสำคัญของการนำนิทานมาสอนภาษาอังกฤษ

นักวิชาการหลายท่านกล่าวว่าในการเรียนภาษาที่สองจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนควร ได้เรียนภาษาอย่างเป็นธรรมชาติเช่นเดียวกับที่เรียนภาษาแม่

ไรท์ (Wright 1995 : 45) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนต้องการฟังนิทานเพื่อความสุขทางใจมากเท่า ๆ กับที่ต้องการอาหารเพื่อหล่อเลี้ยงร่างกาย นิทานช่วยให้เด็กมีความรู้เท่าทันโลก รู้จักแลกเปลี่ยนเรื่องราวกับเพื่อน ๆ เด็กกระหายที่จะฟังนิทานทุกครั้งที่พวกเขาเข้ามาในชั้นเรียน ถือว่าเป็นความสำคัญทางด้านแรงจูงใจเมื่อนักเรียนต้องการหาความหมายของเรื่องพวกเขาจึงฟังอย่างมีเป้าหมาย ถ้าเขาพบความหมายก็จะเข้าใจเรื่องและเกิดแรงจูงใจที่จะพยายามพัฒนาความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ถือว่าเป็นความสำคัญทางด้านความหมาย ทั้งนี้ทางด้านความคล่องในการฟังและอ่าน ขึ้นอยู่กับความเข้าใจที่ว่า การฟังและการอ่านไม่จำเป็นต้องรู้ศัพท์ทุกคำ หากแต่ต้องมีการฝึกใช้ทักษะการทำนายเรื่องและการคาดเดา เป็นต้น ทางด้านความคล่องในการพูดและเขียน ครูต้องเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่ว การฟังเรื่องกระตุ้นให้เกิดการพูดและเขียน เช่น แสดงความชอบ ไม่ชอบ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ยินหรืออ่าน เกิดการติดต่อสื่อสาร ให้นักเรียนได้ร่วมแบ่งปันและส่งเสริม

ทางด้านภาษาซึ่งกันและกัน และเมื่อนิทานมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนวิชาอื่นๆ ก็ช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กทางด้านกรคิดวิเคราะห์ การแสดงออก

เส็งยม โตรันน์ (2538 : 101-103) กล่าวว่า นิทานเป็นบริบทที่ดีเยี่ยมในการพัฒนายุทธวิธี การเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากมีเนื้อหาที่ง่ายต่อการสร้างจินตภาพ ยิ่งความชัดเจนของจินตภาพมีมากเท่าไร ก็จะทำให้การนำความรู้ความจำส่วนนั้นออกมาใช้ได้เร็วเท่านั้น ทั้งนี้ครูต้องรู้จักเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนภาษากับกลยุทธ์วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดแนว ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับยุทธวิธีการเรียนรู้ควบคู่ไปกับเนื้อหาภาษา และกลยุทธ์การสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอีกทางหนึ่ง

จากความเห็นดังกล่าวสรุปว่า นิทานพื้นบ้านมีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำมาสอนภาษาอังกฤษ ทั้งในแง่ของการจูงใจผู้เรียน และทางด้านประโยชน์ที่จะเอื้อต่อกระบวนการเรียนการสอน เนื่องจากนิทานพื้นบ้านมีภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ผู้เรียนสามารถคาดเดาโครงเรื่อง หรือ คำศัพท์ จากประสบการณ์เดิม ผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาสามารถที่จะพัฒนาความสามารถ ทักษะพื้นฐาน ทักษะความคิดรวบยอด ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย แม้ว่าในนิทานเรื่องหนึ่ง จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ผู้สอนก็ไม่จำเป็นต้องสอนเฉพาะ โครงสร้างในอดีตกาล (Past tense) เท่านั้น ผู้สอนสามารถดึงโครงสร้างอื่นที่แฝงอยู่มาสอนได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้เรียนและจุดประสงค์ในการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียนนั้น ๆ

5. หลักเกณฑ์ในการเลือกนิทาน

การเลือกนิทานที่เหมาะสมกับผู้อ่านจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้อ่านและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นจึงมีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

ไพพรรณ อินทนิล (2534 : 64-66) กล่าวว่า เด็กในวัยประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 10-12 ปีนั้น ความสนใจของเด็กชายและเด็กหญิงจะแตกต่างกัน กล่าวคือเด็กผู้ชายจะชอบเรื่องกระจุ้มกระจิม ชีวิตครอบครัว สัตว์เลี้ยง เรื่องของธรรมชาติส่วนเด็กผู้ชายชอบกีฬา การผจญภัย เรื่องที่ส่งเสริมความเป็นพระเอกและเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น เรื่องสารคดีที่ให้ความรู้ในด้านต่างๆ เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มบูชาวีรบุรุษวีรสตรี ฉะนั้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประวัติบุคคลสำคัญต่าง ๆ เด็กวัยนี้จะชอบอ่านมาก นอกจากนี้ เด็กในวัยนี้ยังชอบเรื่องตื่นเต้น ลึกลับพิศวง ความกล้าหาญ ความมีน้ำใจนักกีฬา การกีฬา นิทานสัตว์ต่าง ๆ และการ์ตูนเป็นต้น

วรรณิ ศิริสุนทร (2539 : 24-25) กล่าวว่าเด็กมีความสนใจในนิทานต่างกันไปตามระดับอายุ กล่าวคือ

ระหว่างอายุ 11 ปี เด็กชายของการผจญภัยลึกลับ สนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้น ส่วนเด็กหญิงสนใจเรื่องบ้าน ศัตรูเลื่อง ธรรมชาติ เรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ บางคนชอบผจญภัยเหมือนกัน

ระหว่างอายุ 12 ปี เด็กชายชอบนิทานเกี่ยวกับเรื่องที่ยับลงอย่างขมวดปมให้คิด ชอบเรื่องผจญภัย ประวัติศาสตร์ ชิวประวัติ ส่วนเด็กหญิงสนใจชีวิตในบ้านและเริ่มสนใจเรื่องรักๆใคร่ ๆ มากขึ้น

ไรท์ (Wright, 1995 : 14-15) กล่าวถึงนิทานที่จะนำมาสอน ควรจะเป็นเรื่องที่นักเรียนเข้าใจ ได้ทันทีที่อ่านหรือฟัง 2-3 ประโยคแรก ครูชอบและรู้สึกว่าจะสอนเรื่องนั้นได้ดี เหมาะสมกับวัยของนักเรียน อ่านเข้าใจและรู้สึกสนุก ให้ประสบการณ์ทางภาษาแก่นักเรียน ไม่ยาวเกินไป และสัมพันธ์กับสิ่งที่ครูจะสอนต่อไป

วิลเฮม (Wilhelm, 1999 : 27-28) ให้แนวทางการเลือกนิทานว่า ต้องดูระดับความยากง่ายของ เนื้อเรื่องและคำศัพท์ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยที่ครูควรเลือกเรื่องที่ตนเองสนใจ คู่มือหาที่มีลักษณะช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาตลอดจนความคิดรวบยอด (Concept) และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ขณะที่เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนวุ่นวาย ตัวละครไม่มากเกินไป นักเรียนมีโอกาสคาดเดา ทำนายเหตุการณ์ต่อไปของเรื่องได้

การเลือกนิทานสำหรับนำมาสอนนักเรียนนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ผู้เล่าหรือครูผู้สอนควรเลือกเรื่องให้เหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น เพศ วัย ความสนใจ เป็นต้น

6. ขั้นตอนการเรียนการสอนโดยใช้นิทาน

หนังสือที่นักเรียนในวัยประถมศึกษาให้ความสนใจมากที่สุดก็คือ การ์ตูน และหนังสือนิทาน ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องยากที่ครูจะนำนิทานเข้ามาเป็นส่วนประกอบในการเรียนการสอน ซึ่งก็จะมี ความเหมาะสมกับการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษาเป็นอย่างดี มีนักการศึกษาหลายท่านเสนอแนวทางในการนำนิทานมาจัดกิจกรรมการอ่าน ไว้ดังนี้

จอห์นสัน และมอร์โรว (Johnson & Morrow, 1981: 72-77) ได้แบ่งไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การตั้งจุดประสงค์ (Setting Objectives) โดยครูจะต้องตั้งจุดประสงค์ปลายทางและจุดประสงค์นำทาง เพื่อให้การสอนเป็นไปตามจุดประสงค์ในแต่ละบทเรียน

2. การนำเสนอบทเรียน (Presentation) ครูจะให้ความชัดเจนในเรื่องที่สอน นำเข้าสู่เนื้อหาโดยการใช้สื่อต่าง ๆ มาช่วย เช่น รูปภาพ สื่อของจริง หรือถามตอบเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้น จึงเสนอคำศัพท์ สำนวน รวมทั้งโครงสร้างประโยคใหม่ และเสนอเนื้อหา

3. การฝึก (Practice) เป็นการให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำศัพท์ ฝึกฟัง อ่านเรื่อง แล้วฝึกเขียนโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน เป็นต้น

4. การถ่ายโอน (Transfer) เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นขั้นที่นักเรียนได้ใช้ภาษาตามความสามารถของตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือครู โดยการนำภาษาที่ได้เรียนรู้ไปใช้จริง

ไรท์ (Wright, 1995 : 25-71 ; อ้างถึงใน รุ่งวนา สูดจิตต์, 2545 : 29-31) กล่าวถึงการนำนิทานมาใช้พัฒนาการอ่านเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม (Preparation) ครูจะต้องตั้งจุดประสงค์ในการเรียนว่าต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านใด หลังจากนั้นจึงเลือกเนื้อหานิทานที่จะนำมาสอนและออกแบบกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนที่สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของนักเรียนและเนื้อหาที่จะเรียนต่อไป

2. ขั้นดำเนินการใช้ในชั้นเรียน (In Class) เป็นขั้นที่ครูนำสื่อการสอนและกิจกรรมต่างๆ มาใช้เพื่อให้เหมาะกับเนื้อหานิทานแต่ละเรื่อง ตามที่ได้ตั้งไว้ในจุดประสงค์ สื่อการสอนที่ใช้อาจเป็น รูปภาพ บัตรคำ เพลง เกมส์ การใบ้คำ การใช้ท่าทางประกอบการสอน แผนที่ ตารางเป็นต้น ในการจัดกิจกรรมสำหรับการนำนิทานมาใช้สอนในชั้นเรียนนั้นแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ

ระยะที่ 1 กิจกรรมก่อนเรียน (Before the Story) เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น โดยครูช่วยกระตุ้นโครงสร้างความรู้เดิมและความสนใจของนักเรียน โดยการสอนคำศัพท์ สำนวนที่สำคัญในเรื่อง โดยใช้รูปภาพ สิ่งของ การใบ้คำ นักเรียนดูภาพ คาดเดาเรื่องจากภาพ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานที่จะเรียน นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่คาดว่าจะพบในเรื่อง นักเรียนเล่าเรื่องจาก โครงสร้างความรู้เดิมของนักเรียน

ระยะที่ 2 กิจกรรมระหว่างเรียน (During the Story) เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้สนุกกับการอ่านหรือฟังนิทาน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับเรื่องเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรืองานเดี่ยว เช่น อ่านออกเสียงคำศัพท์ ประโยค หรือใช้การถาม-ตอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจหรือเพื่อฝึกการสร้างจินตนาการ เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องจากภาพ หรือแถบประโยค วาดภาพจากเรื่อง เดิมคำข้อความลงในช่องว่าง ตาราง หรือแผนภูมิ เขียนคำศัพท์จากภาพ สรุปรเรื่องร่วมกัน

ระยะที่ 3 กิจกรรมหลังเรียน (After the Story) เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำประสบการณ์ ที่ได้จากการอ่านหรือฟังนิทานมาฝึกการใช้ภาษา โดยจัดกิจกรรมเป็นคู่ กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ หรืองานเดี่ยว เช่น ทำแบบฝึกหัดถาม-ตอบ ถูก-ผิด หรือเติมคำ เขียนเติมข้อมูลที่ขาดหายไป เขียนเรื่องจากภาพ เล่าเรื่องใหม่ เขียนแผนภูมิเรื่อง แต่งเรื่องต่อ

3. ขั้นการติดตามผล (Follow Up) ขั้นนี้จัดได้ว่าเป็นขั้นการถ่ายโอนหลังจากการฟังหรืออ่านนิทานจบแล้ว เช่น การให้นักเรียนทำงานเดี่ยว ทำงานกลุ่ม หรืองานคู่ โดยการผลิตสื่อจากเรื่องที่อ่าน เช่น การวาดภาพ ทำสมุดภาพ จดบอร์ด เขียนเรื่องขึ้นมาใหม่โดยใช้คำหลัก (Key Words) จากเรื่องเดิมแล้วเขียนเรื่องขึ้นมาใหม่ที่คู่ขนานกันเรื่องเดิม เป็นต้น

วิลเฮล์ม (Wilhelm, 1999 : 27-29) เสนอขั้นตอนในการนำนิทานมาใช้ในการเรียนการสอนว่ามี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกเรื่อง (When Choosing Your Tales) ครูต้องตั้งจุดประสงค์ในการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการเลือกนิทานที่ครูเห็นว่าสามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสอดคล้อง กับความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยพิจารณาความยากง่ายของภาษา ความยาวของเนื้อหา ความสนใจและระดับสติปัญญาของนักเรียน

2. การเล่าเรื่อง (When Storytelling) ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียนเข้ากับเรื่องที่จะสอน เช่น ให้นักเรียนดูภาพ ดูชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน ต่อจากนั้นจึงอ่านหรือเล่านิทานให้นักเรียนฟัง สื่อการสอนที่ใช้อาจเป็นรูปภาพ ท่าทาง บัตรคำ แถบประโยค เป็นต้น

3. หลังการเล่าเรื่อง (After Storytelling) เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในชั้นเรียน โดยการนำเรื่องที่ฟังหรืออ่านแล้วมาถ่ายทอดเข้าสู่กิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดไตร่ตรอง โดยจัดกิจกรรมในลักษณะงานเดี่ยว งานคู่หรืองานกลุ่ม และข้อสำคัญในขั้นนี้ก็คือ ต้องมีการประเมินผลเพื่อหาความก้าวหน้าของผู้เรียน และข้อบกพร่องเพื่อการนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สรุปขั้นตอนในการนำนิทานมาใช้สอนได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ได้แก่ ขั้นการเตรียมการ (Preparation) เริ่มตั้งแต่การเลือกเรื่อง การตั้งจุดประสงค์ในการสอน ขั้นที่ 2 ได้แก่ ขั้นตอนดำเนินการในชั้นเรียน (In Class) ครูทำกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ กิจกรรมก่อนการเรียน (Before the Story) กิจกรรมระหว่างเรียน (During the Story) และกิจกรรมหลังเรียน (After the Story) ขั้นที่ 3 เป็นการติดตามผล (Follow Up) การถ่ายทอดนิทานที่อ่านมาผสมผสานกับประสบการณ์ ความรู้ ความคิด และความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน ผลงานเขียนงานศิลปะ เช่น การจัดบอร์ด วาดภาพ ตลอดจนการประเมินผลเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนและหาข้อแก้ไขหลังจบบทเรียน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ความหมายและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญา ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Wisdom มีผู้ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้มากมาย ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541: 9-11) ได้ให้ความสำคัญของภูมิปัญญาไทยว่า ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น สร้างความภาคภูมิใจ และศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับประยุกต์หลักคำสอนทางศาสนาเข้ากับชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมสร้างความ

สมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน และช่วยเปลี่ยนแปลงปรับตัววิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุคสมัย

อบเชย แก้วสุข (2543:29) ได้ให้ความหมายของภูมิปัญญาไว้ว่า ภูมิ มีความหมายว่าพื้นชั้น พื้นเพ ปัญญาหมายความว่า ความรอบรู้ ความรู้ทั่ว ความฉลาดเกิดแต่การเรียนการศึกษภูมิปัญญา จึงหมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถที่ใช้พื้นความรู้สร้างสรรค์งานเพื่อพัฒนาและดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

ประเวศ วะสี (2538 : อ้างถึงในพรชัย ภาพันธ์. 2545: 5) ได้กล่าวให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า เป็นสิ่งที่สะสมกันมาจากประสบการณ์ของชีวิตสังคม และในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นวัฒนธรรม วัฒนธรรมชุมชน จึงเป็นทรัพยากรอันมีคุณค่ามหาศาลของสังคม และประเทศชาติ ที่ต้องได้รับการดูแล เอาใจใส่และหวงแหน

ช่อ สันชนพิพัฒน์ (2546: 44 - 45) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เกิดขึ้นในเมืองไทย สะท้อนให้เห็นถึงความอ่อนแอ และขาดความเป็นตัวของตัวเองของสังคมไทย อันเนื่องมาจากการขาดความสมดุลแห่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาไทย เพราะถูกครอบงำภูมิปัญญาสากล มีผลทำให้ภูมิปัญญาไทยหายไปจากสังคม โดยมีภูมิปัญญาสากลเข้ามาแทนที่ นอกจากนั้นแล้ว การศึกษาในปัจจุบัน มีเนื้อหาด้านภูมิปัญญาสากลมากกว่าภูมิปัญญาไทย ทำให้การถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยในระบบโรงเรียนน้อยลง คนไทยไม่สนใจภูมิปัญญาไทย เป็นผลทำให้สังคมไทยต้องวิกฤตทางปัญญา ซึ่งเห็นได้ชัดเจน คือพึ่งตนเองแต่แก้ปัญหไม่ได้ และขณะนี้ภูมิปัญญาไทยมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยในวงกว้างปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศในขณะนี้ ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐที่มุ่งตอบสนองความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม ละเอียดสังคมเกษตรกรรม และภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเปรียบเสมือนรากฐานของชีวิตในอดีต ขาดความภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีมาในอดีต วิธีดั้งเดิมถูกดูแลจนว่าป่าเถื่อน ไม่ทัดเทียมอารยธรรมตะวันตก เช่น วิธีการกินอยู่ การแต่งกายละเอียดภูมิปัญญาไทยที่มีคุณค่าความเกื้อหนุนระหว่างเครือญาติ และชุมชน ขาดความเชื่อมั่นต่อภูมิปัญญาของตน มีความเชื่อที่ผิด ๆ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการนำภูมิปัญญาไทยกลับคืนสู่สังคมไทย โดยผ่านกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อปลูกฝังให้คนไทยรู้ซึ่งถึงคุณค่าของภูมิปัญญาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : อ้างถึงในศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. 2547 : 14) ได้สรุปความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน ว่าเป็นความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต คิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชา อาจกล่าวได้ว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐานองค์ความรู้สมัยใหม่

ที่จะช่วยให้การเรียนรู้ การแก้ปัญหาการจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม ชุมชน และในตัวของผู้นั้นเอง หากมีการสืบค้นหา เพื่อศึกษา และนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จัก เกิดการยอมรับและถ่ายทอดเพื่อพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ตาม ยุคสมัยได้

นอกจากนี้ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (2547: 22) ได้กล่าวสรุปความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดจากการสั่งสมความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดจาก บุคคล และสถาบันต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยมีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน และบุคคลในท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติ กันมาเป็นเวลานาน ดังนั้นภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ และมีคุณค่าอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถของชาวบ้าน ที่สั่งสมสืบทอดกันมาอันเป็นศักยภาพ หรือ ความสามารถที่จะใช้แก้ปัญหา ปรับตัว เรียนรู้ และ มีการสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ หรือ คือแก่นของชุมชนที่จรดงชุมชนให้อยู่รอดจนถึงปัจจุบัน มีการเชื่อมโยงไปในทุกสาขาวิชาอย่างผสมกลมกลืน สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม อย่างดี

2. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น นั้นมีอยู่มากมายในแต่ละท้องถิ่น แต่ละคนในชุมชนต่างมี ความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ มีผลงานเพื่อการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันออกไปในหลายด้าน หลายประเภทหลายสาขา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541: 24-26) ได้กำหนด ขอบข่ายหรือสาขาภูมิปัญญาไทยไว้ จำนวน 10 สาขา ดังนี้

1. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานความรู้ ทักษะ และ เทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยพัฒนาบนพื้นฐานความรู้เดิม

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและบริโภค) หมายถึง การรู้จัก ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหา ด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด เป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทาง ด้านเศรษฐกิจได้ ตลอดถึงการผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มโรงงาน ยางพารา เป็นต้น

3. สาขาแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการและป้องกัน และรักษา สภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนมาบรรเทาพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้

4. สาขาการจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ พัฒนาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

5. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหาร การจัดการ ด้านการสะสม และบริหารกองทุน และธุรกิจชุมชน

6. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพ ชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

7. สาขาศิลปกรรม หมายถึงความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทักษะศิลป์ กิตติศิลป์ เป็นต้น

8. สาขาการจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางศาสนา ตลอดจนทั้งองค์กรทางสังคมอื่น ๆ เช่น การจัดการองค์กร ของกลุ่มแม่บ้าน การจัดการศึกษาตลอดทั้งการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

9. สาขาภาษา และวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงาน เกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

10. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ และปรับใช้ หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ความเชื่อประเพณีดั้งเดิม ที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติ ปฏิบัติ

อบเชย แก้วสุข (2543 : 46) ที่ได้สรุปสาขาของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. สาขาเกษตรกรรม คือ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และมีผลงานด้าน การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม สามารถเลี้ยงตัวเอง และครอบครัวได้อย่าง พอเพียง มีรายได้จากผลผลิตด้านนี้ มีแนวคิดที่ดี แปลงใหม่ที่เป็นประ โยชน์และช่วยพัฒนาอาชีพ ด้านนี้ได้อย่างน่าสนใจ เช่น เป็นผู้คิดริเริ่มการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรแบบพอเพียง เกษตรที่เอื้อประ โยชน์ต่อ ชีวิตและสิ่งแวดล้อม

2. สาขาหัตถกรรม คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และมีผลงาน โดดเด่น ในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ด้านอาหาร เป็นต้นตำรับการปรุงอาหารที่มีรสชาติอร่อย ให้คุณค่าด้าน โภชนาการใช้วัสดุที่มีราคาไม่แพง วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น รู้จักคิด คัดแปลงสูตรอาหารได้แปลก ใหม่ หรือเป็นผู้ที่สืบสานตำรับตำราที่มีอาหารรสเลิศ สามารถคิดเป็นสินค้าจำหน่ายได้ เช่น การทำ ปลาร้าการทำส้มหรือแหยม ขนมต่าง ๆ

2.2 ด้านงานประดิษฐ์เครื่องนุ่งห่ม สามารถทำเป็นอาชีพจำหน่ายได้ สามารถทำ เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ เช่น การทำผ้านวม การตัดเย็บเสื้อผ้า

2.3 ด้านที่อยู่อาศัย สามารถจัดบ้านเรือน บริเวณได้น่าอยู่ นำอาศัยตามอัตภาพ ทำ ให้มีสุขภาพอนามัยในการอยู่อาศัย

3. สาขาศิลปกรรม คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ มีผลงานโดดเด่นในเรื่องต่อไปนี้

3.1 ด้านจิตรกรรม คือ การวาดภาพฝาผนัง การเขียนภาพลงบนผ้า หน้าผา การสักลาย

3.2 ด้านประติมากรรม คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีฝีมือในการปั้น แกะสลัก การหล่อ เช่น หล่อพระพุทธรูป ปั้นโอ่ง สลักกลวกลาย ประดับคันเทียบ สิ่งก่อสร้าง

1.2 ด้านสถาปัตยกรรม คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์เรื่อง การก่อสร้างอาคารบ้านเรือน โบสถ์ ศาลา ศาลพระภูมิ

3.4 ด้านหัตถกรรม (งานช่างฝีมือ) คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีผลงานในสิ่งที่ทำมือ เช่นเครื่องจักสานต่าง ๆ

3.5 ด้านงานประดิษฐ์ คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการจัดทำผลงานเลียนแบบธรรมชาติ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ บายศรี การแต่งกลวกลายบนแผ่นผ้า

3.6 ด้านดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการเล่นดนตรี การขับลำ การพ็อนรำ การคิดวิธีการเล่นพื้นบ้าน หมอลำ ลีเก เพลง

4. สาขาสาธารณสุข คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ ด้านการใช้ยา สมุนไพรการรักษาโรคแผนโบราณ การรักษาสุขภาพอนามัยร่างกาย การสืบสาน ตำราสมุนไพร หมอตำแย หมอนวดแผนโบราณ

5. สาขาภาษาและวรรณกรรม คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน การคิดประดิษฐ์อักษรภาษาถิ่น การสืบสานอักษรโบราณ วรรณกรรมท้องถิ่น

6. สาขาอื่น ๆ คือ ภูมิปัญญาด้านอื่นๆนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ได้แก่ ภูมิปัญญา หรือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ในด้านต่อไปนี้

6.1 ด้านพิธีกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ มีผลงาน เกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น หมอสู่วัว

6.2 ด้านโหราศาสตร์ ได้แก่ ผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ และมีผลงาน ด้านโหราศาสตร์ หรือหมอดู

6.3 ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ ผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ ในการปฏิบัติตามขนบประเพณีของท้องถิ่นนั้นๆ

นอกจากนั้น ทวี ทวีวาร และวิชาญ ชูช่วย (2545: 176-177) ได้กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น
จำแนกออกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการจัดความสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ
แวดล้อม

ลักษณะที่ 2 ภูมิปัญญาเกี่ยวกับระบบสังคม หรือการจัดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์
กับมนุษย์

ลักษณะที่ 3 ภูมิปัญญาเกี่ยวกับระบบการผลิต หรือการประกอบอาชีพ ที่มีลักษณะ
มุ่งเน้นระบบการผลิตเพื่อพึ่งพาตนเอง

ขณะที่ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2543 : อ้างถึงใน ประเทือง
ธนิยผล และวีรบุษ สรรรัตน์กุล. 2546: 114) ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. วัฒนธรรมทางด้านศิลปะ ได้แก่ ภาษา ดนตรี วรรณคดี ฟิลอนรำ ละคร วิจิตรศิลป์
ประติมากรรม
2. วัฒนธรรมด้านมนุษยศาสตร์ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ศีลธรรม
ศาสนา ปรัชญา โบราณคดี มารยาททางสังคม การปกครอง กฎหมาย
3. วัฒนธรรมด้านการช่างฝีมือ ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก ทอผ้า จักสาน
เครื่องเขียน เครื่องเงิน เครื่องทอง การจัดดอกไม้ ตุ๊กตา เครื่องปั้นดินเผา
4. วัฒนธรรมการกีฬาและนันทนาการ ได้แก่ มวยไทย ฟันดาบ กระบี่กระบอง
5. วัฒนธรรมคหกรรมศิลป์ เช่น ความรู้เรื่องอาหาร เสื้อผ้า ยา การดูแลเด็ก การรับแขก
และรู้จักประกอบอาชีพ

ทำนองเดียวกัน อรพิน ภาคาผล (2548:78) ได้กล่าวถึงประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า
ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย มีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ซึ่งสามารถจำแนกประเภทตาม
ลักษณะได้ 10 ประเภท ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาภูมิปัญญานี้จะมีลักษณะแตกต่างกันไป
ในแต่ละท้องถิ่น เนื่องจากพื้นฐานความเชื่อในศาสนาที่แตกต่างกัน สำหรับภูมิปัญญาของไทยซึ่ง
เกี่ยวกับความเชื่อในพระพุทธศาสนาเป็นหลักนั้น ได้มีส่วนสร้างสรรค์สังคม โดยมีการผสมผสาน
ความเชื่อดั้งเดิมจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับประเพณีและพิธีกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ตั้งงามที่คนในท้องถิ่น
สร้างขึ้นมา โดยเฉพาะเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจในสังคม ภูมิปัญญาประเภทนี้จึงมีความสำคัญต่อ
การดำเนินชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากประเพณีและพิธีกรรมที่สำคัญ ๆ ในประเทศ
ไทยล้วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมแทบทั้งสิ้น

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับศิลปะพื้นบ้านเป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะประเภทต่างๆ โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หลังจากนั้นได้พัฒนาสืบทอดโดยพัฒนาอย่างไม่ขาดสาย กลายเป็นศิลปะที่มีลักษณะที่มีคุณค่าเฉพาะถิ่น

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับอาหารและผักพื้นบ้าน นอกจากมนุษย์จะนำเอาอาหารมาบริโภคเพื่อความอยู่รอดแล้ว มนุษย์ยังได้นำเอาเทคนิคการถนอมอาหาร และการปรุงอาหารมาใช้ เพื่อให้อาหารที่มีมากเกินไปความต้องการสามารถเก็บไว้บริโภคได้เป็นเวลานาน ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญา อีกประเภทหนึ่งที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิต นอกจากนั้นยังนำผักพื้นบ้านชนิดต่าง ๆ มาบริโภคได้อีกด้วย

5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการละเล่นพื้นบ้าน การละเล่นถือว่าเป็นการผ่อนคลาย โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งชอบความสนุกสนานเพลิดเพลิน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์ในการละเล่นที่ประดิษฐ์มาจากวัสดุธรรมชาติ และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างกลมกลืน

6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากการสร้างสรรค์ของแต่ละภาคที่ปรากฏอยู่ทั่วไป เช่น สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเทคนิคความคิด ความเชื่อของบรรพชนได้เป็นอย่างดี

7. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเพลงพื้นบ้าน ภูมิปัญญาประเภทนี้ส่วนมากจะแสดงออกถึงความสนุกสนาน และยังเป็นคติสอนใจสำหรับคนในสังคม ซึ่งมีส่วนแตกต่างกันออกไปตามโลกทัศน์ของคนในภาคต่าง ๆ

8. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและตำรายาพื้นบ้านภูมิปัญญาประเภทนี้เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ของคนในอดีต และถ่ายทอดให้คนรุ่นหลัง เพราะถือว่าเป็นปัจจัยสี่ ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ หากได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยจะเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจและทางสังคมในอนาคตได้

9. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับประติมากรรม และหัตถกรรมพื้นบ้านเทคโนโลยี และสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนไทยในแต่ละภาคนั้นถือเป็นประติมากรรมและหัตถกรรมชั้นเยี่ยม ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้รับความสนใจในการพัฒนา และส่งเสริมภูมิปัญญาประเภทนี้เท่าที่ควร หากเป็นการเรียนรู้ และสืบทอดความคิดเกี่ยวกับประติมากรรมและหัตถกรรมแก่เยาวชน จะเป็นการรักษาภูมิปัญญาที่สำคัญของบรรพบุรุษได้อีกทางหนึ่ง

3. ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.1 ความหมายของความตระหนัก

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนนอกจากจะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักท้องถิ่นของตนอย่างถ่องแท้แล้ว ผู้เรียนยังเกิดความตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่มีค่าในชุมชนของตนเองหลังจากที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ซึ่งได้มีผู้ให้คำจำกัดความสำหรับคำว่า ความตระหนักไว้ดังนี้

วินัย วีระพัฒนานนท์ (2534 ; อ้างถึงในวรรณอุบล อภิษฐ์. 2544 : 76) อธิบายว่า ความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกเห็นคุณค่าหรือเห็นความสำคัญ ได้แก่ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า หรือ เห็นความสำคัญของการจัดระบบคุณค่า และการนำเอาคุณค่ามาสร้างเป็น ลักษณะนิสัยประจำตัว

กิตติมา กิงคะสาร (2537 ; อ้างถึงในวัชรภรณ์ ตั้งวิวัฒนาพานิช. 2545 : 31) ให้ ความหมายของความตระหนัก ว่า หมายถึง การเห็นคุณค่า ความเข้าใจในคุณค่า และการเลือกปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

เริงชัย คงสง (2547: 34) กล่าวว่า ความตระหนักเป็นสภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวกับ ความสำนึก ความรู้สึกนึกคิดและความปรารถนาต่าง ๆ ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่ง โดยมีเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมในสังคมหรือสิ่งเร้าจากภายนอกเป็นปัจจัยที่ทำให้ บุคคลเกิดความตระหนัก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความตระหนักมีความหมายใกล้เคียงกับความสำนึก

ณัฐพัชร์ ทองคำ (2549 : 73) กล่าวว่าความตระหนักเป็นความแสดงออกถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายใน อันเนื่องมาจากการที่บุคคลเคยรับรู้ มีความเข้าใจ มีประสบการณ์ โดย ประเมินจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และพร้อมต่อการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งนั้นตาม ความรู้สึก

กุลวดี สุทนต์ (2550 : 14) กล่าวว่า ความตระหนัก คือการแสดงออกซึ่งความรู้สึก นึกคิด ความสำนึก เป็นภาวะที่บุคคลเข้าใจประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตนเองได้โดยอาศัย ระยะเวลา เหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยทำให้คนเกิดความตระหนัก

บลูม (Bloom. 1971; อ้างถึงใน กุลวดี สุทนต์. 2550 : 13) ได้ให้ความหมายว่า ความตระหนัก คือความรู้สึกใคร่ครวญว่ามีความจำเป็นต้องทำหรือเห็นด้วยหรือคล้อยตามจน แสดงออกได้ในลักษณะการปฏิบัติ เป็นภาคต่ำสุดของภาคอารมณ์และความรู้สึก ความตระหนัก เกือบคล้ายความรู้ ทั้งความรู้และความตระหนักไม่เป็นลักษณะของสิ่งเร้า ความตระหนักไม่ จำเป็นต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความตระหนักเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้าให้เกิดความ ตระหนัก

กู๊ด (Good, 1973; อ้างถึงใน กุลวดี สุขหล้า, 2550 : 13) ได้ให้ความหมายว่า ความตระหนักหมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคลหรือการที่บุคคลแสดง ความรู้สึกผิดชอบต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความตระหนัก หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสำนึก การรับรู้ ความรู้สึก ความสำคัญและการเห็นคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยอาศัยระยะเวลา เหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อม แล้วประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดความรู้สึก การรับรู้ และแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งนั้นตามความรู้สึก

จากความหมายของความตระหนัก เมื่อก้าวถึงความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจให้ความหมายได้ว่า ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการรับรู้การมองเห็นความสำคัญการยอมรับหรือการเข้าใจในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.2 ระดับความตระหนัก

พฤติกรรมที่แสดงถึงความสำนึก การรับรู้ ความรู้สึกความสำคัญ เข้าใจในคุณค่า และการเลือกปฏิบัติหรือการไม่ปฏิบัติต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือความตระหนักต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ต่าย เชียงฉี (2526 ; อ้างถึงในวรรณอุบล อภิรัช, 2544 : 77) ได้จำแนกระดับของความตระหนักตาม พัฒนาการ ดังนี้

1. การรับรู้ เป็นขั้นของการทำความรู้จักและเข้าใจในสิ่งเร้าหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้แก่
  - 1.1 การรู้จักสิ่งเร้า
  - 1.2 ความเต็มใจที่จะรับสิ่งเร้านั้น
  - 1.3 คัดเลือกความสนใจที่มีต่อสิ่งเร้านั้น
2. การตอบสนอง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพอใจ หรือความซาบซึ้งในสิ่งเร้า หรือ ปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้แก่
  - 2.1 การยินยอมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น
  - 2.2 มีความตั้งใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น
  - 2.3 มีความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น
3. การเห็นคุณค่า เป็นการสำนึกในคุณค่า มีความเชื่อ มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งเร้า หรือ ปรากฏการณ์นั้น ๆ ซึ่งจะเป็นค่านิยมของสังคมจนสามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณค่า ในสิ่งต่าง ๆ คือ
  - 3.1 การยอมรับในคุณค่า
  - 3.2 เกิดความนิยมชมชอบในคุณค่า

3.3 การยึดถือผูกพันในคุณค่า

4. การจัดระบบคุณค่า คือ การจัดระเบียบค่านิยมเข้าเป็นระบบและหาความสัมพันธ์ระหว่าง คุณค่านั้น ได้แก่

4.1 มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคุณค่า

4.2 การจัดลำดับคุณค่าเหล่านั้นให้เป็นระบบ

5. การเอาคุณค่ามาสร้างเป็นลักษณะประจำตัว ได้แก่ การเอาคุณค่าต่าง ๆ มาสร้างเป็นคุณลักษณะของแต่ละคนซึ่งจะกลายเป็นบุคลิกภาพ หรือเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น ได้แก่

5.1 การสรุประบบของคุณค่า

5.2 การสร้างลักษณะนิสัย

สรุปได้ว่าระดับความตระหนัก มี 5 ระดับเรียงจากระดับที่ผิวเผินสู่ระดับลึกซึ้ง คือ ระดับการรับรู้ ระดับการตอบสนอง ระดับการเห็นคุณค่า ระดับการจัดระบบคุณค่า และระดับการเอาคุณค่ามาสร้างเป็นลักษณะประจำตัว

3.3 การสร้างความตระหนัก

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงการเกิดความตระหนักในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของผู้เรียน ผู้สอนควรคำนึงถึงการสร้างความตระหนักด้วยเช่นกัน โดยมนัส สุวรรณ (2532 ; อ้างถึงในวรรณอุบล อภิชัย. 2544 :78 – 79) ได้กล่าวถึงการสร้างความตระหนักให้แก่ผู้เรียนว่าต้องอาศัยองค์ประกอบสำคัญ คือ ผู้ให้ สิ่งที่จะให้ วิธีที่จะให้สื่อ และ ผู้รับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ให้ หรือผู้ที่จะสร้างความตระหนัก ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็น คือ

1.1 เป็นผู้ที่มิมีปัญหา หมายถึง เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีความคิดในเรื่องที่ตนจะสร้างความตระหนักให้แก่ผู้อื่น

1.2 เป็นผู้มีสติ หมายถึง เป็นผู้ที่มีความรู้สึกรับผิดชอบ ระลึกในหน้าที่พลเมืองดีที่พึงมี ต่อสังคม และประเทศ

1.3 เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะให้ หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถรับฟังความรู้และความคิดจากผู้อื่นได้

1.4 เป็นผู้มีโอกาส หมายถึง ผู้ที่จะสร้างความตระหนักเรื่องใดก็ตาม ผู้นั้นต้องมีโอกาสที่จะสร้างด้วย

1.5 เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ หมายถึง เป็นผู้ที่มีความตั้งใจและจริงจังกับงานในหน้าที่ โดยมุ่งหวังจะให้งานสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. สิ่งที่จะให้ ได้แก่ ความรู้ ความเข้มข้นของเนื้อหาสาระซึ่งมีข้อควรพิจารณาในการสร้างความตระหนักให้แก่ผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ

- 2.1 สิ่งที่จะให้ควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนยังไม่รู้ หรือรู้แต่ยังไม่ประจักษ์ชัด
- 2.2 สิ่งที่จะให้ต้องเป็นสิ่งที่ดี มีความถูกต้อง มีประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 2.3 สิ่งที่จะให้ต้องง่ายไม่ซับซ้อนและไม่ยากแก่การเข้าใจ
- 2.4 สิ่งที่จะให้ควรมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สิ่งที่จะให้ควรมีความสอดคล้อง

กับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

3. วิธีที่จะให้ (สื่อ) สื่อ เปรียบเสมือนสะพานเชื่อมโยงระหว่างผู้ให้กับผู้รับ ซึ่งทำให้การถ่ายโอนความรู้ หรือการติดต่อระหว่างสองฝ่ายเป็นไปอย่างสะดวกและมั่นคง มีหลายวิธี ดังนี้

3.1 การสร้างประสบการณ์ตรง ให้ผู้รับได้มีโอกาสสัมผัสกับของจริง ความรู้ชัดหรือความซาบซึ้งในสิ่งนั้น ๆ ย่อมเกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็ว

3.2 การสร้างสถานการณ์จำลอง

3.3 การใช้สื่อการสอน เช่น ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ และภาพสไลด์ เป็นต้น

4. ผู้รับ ความตระหนัก ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้รับ ได้แก่

4.1 ความรู้ที่มีอยู่ของผู้รับและความสามารถทางสติปัญญาของผู้รับ

4.2 ความพร้อมทางร่างกาย รวมทั้งประสาทสัมผัสเป็นปกติ

4.3 มีทัศนคติที่ดีที่จะรับ

ดังนั้นการการสร้างความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้เรียน ผู้สร้างต้องคำนึงถึง สิ่งที่จะให้ วิธีที่จะให้ หรือสื่อ และความพร้อมของผู้รับ เพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาที่หนักแน่นที่บ้านเป็นการสอนที่มุ่งผู้เรียน เรียนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานที่บ้าน โดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งคำนึงถึงทั้ง ผู้ให้ สิ่งที่จะให้ วิธีที่จะให้ (สื่อ) และผู้รับ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นนั่นเอง

3.4 การวัดความตระหนัก

ความตระหนักเป็นการแสดงพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึกและอารมณ์ ดังนั้น เครื่องมือที่จะนำมาวัดจะต้องมีหลักการ และวิธีการทดลองจนการมีเทคนิคเฉพาะเพื่อจะได้ผลออกมาอย่างเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ เครื่องมือที่ใช้วัดความตระหนักมีหลายประเภทดังนี้

อังคณา มั่งมีทรัพย์ (2534:47) ได้กล่าวไว้ว่า ความตระหนัก (Awareness) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการรู้สำนึกว่าสิ่งนั้นมีอยู่ (Consciousness of Something) จำแนกและรับรู้ (Recognitive) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึกและอารมณ์ ดังนั้น การที่จะทำการวัดและประเมินจึงต้องมีหลักการ และวิธีการ ทดลองจนเทคนิคเฉพาะ จึงจะวัดความรู้สึกและอารมณ์ดังกล่าวออกมาให้เที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้ เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกและอารมณ์มีหลายแบบ ดังนี้

1. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) อาจเป็นการสัมภาษณ์ชนิดที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structure Item) โดยสร้างคำถามและมีคำตอบให้เลือกเหมือน ๆ กับแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และคำถามจะต้องตั้งไว้ก่อนแบ่งลำดับก่อนหลังไว้อย่างดี หรืออาจเป็นแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Item) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีแต่หัวข้อใหญ่ๆ ให้ผู้ตอบมีเสรีภาพในการตอบมากๆ และคำถามก็เป็นไปตาม โอกาสอำนวยในขณะที่สนทนากัน

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามอาจเป็นชนิดเปิดหรือปิดหรือแบบผสมระหว่างเปิดกับปิดก็ได้

3. แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องวัดชนิดที่ให้ตรวจสอบว่า เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย หรือมี-ไม่มี สิ่งที่กำหนดตามรายการ อาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมายหรือเลือกว่า ใช่-ไม่ใช่ ก็ได้

4. แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เครื่องมือชนิดนี้เหมาะสำหรับวัดอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการทราบความเข้มข้นว่ามีมาก-น้อยเพียงไร

สัมพันธ์ งานสอาด (2536 : 10 ; อ้างถึงใน จันทน์ เกียรติโพธา. 2542 : 16)

1. วิธีการสัมภาษณ์ อาจเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างอย่างแน่นอน (Structured Item) คือ มีการสร้างคำถาม และมีคำตอบให้เลือกเหมือน ๆ กันกับแบบสอบถามชนิดที่เลือกตอบ หรืออาจเป็นแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Item) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีไว้แต่หัวข้อใหญ่ ๆ ให้ผู้ตอบมีเสรีภาพในการตอบ และคำถามเป็นไปตามโอกาสจะอำนวย

2. แบบสอบถาม แบบสอบถามอาจเป็นชนิดปลายเปิดหรือชนิดปลายปิด หรืออาจผสมกันทั้งสองแบบ

3. แบบตรวจสอบรายการ เป็นเครื่องมือที่ให้ตรวจสอบว่าเห็นด้วยไม่เห็นด้วย หรือมี ไม่มี สิ่งที่กำหนดในรายการ อาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมายตอบหรือเลือกว่า ใช่ ไม่ใช่

4. มาตรการวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's Scale) เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการใช้วัดอารมณ์และความรู้สึก

5. การใช้วัดความหมายทางภาษา (Semantic Differential Technique) เป็นเครื่องมือวัดชนิดหนึ่งที่สามารถวัดเกี่ยวกับการประเมินค่า (Evaluation) ศักยภาพและพวกที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม (Activity)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่าง ๆ พบว่ามีนักการศึกษาและผู้วิจัยทั้งในและต่างประเทศหลายท่านที่ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับผลของการนำนิทานมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1. งานวิจัยในประเทศ

วัชรภรณ์ ตั้งวิวัฒนาพานิช (2545 : 68-69) เพื่อศึกษาความสามารถทางการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาและกิจกรรมการเล่านิทานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันกำแพงผลการศึกษาพบว่า ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนจากการเล่านิทานที่นักเรียนเขียนดีขึ้น และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 หลัง การเรียนครั้งที่3 ถึง ครั้งที่ 5และความสามารถทางการเขียนนิทานภาษาอังกฤษเรื่องใหม่ด้วยภาษาของตนเองดีขึ้น และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 หลังการเรียนครั้งที่2 ถึง ครั้งที่ 5

เจตสุภา สอนใจธิ (2548 : 49) ได้ศึกษาผลการใช้นิทานเป็นสื่อตามแนวทางสร้างปัญหาเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่าน 3 ประการคือ การอ่านข้อเท็จจริง การอ่านเพื่อตีความ และการอ่านเพื่อวิจารณ์ ที่บูรณาการระหว่างทฤษฎีการสอนอ่านกับแนวการสร้างปัญหาอันประกอบด้วย สุ จี ปุ ลิ และการคัดเลือกนิทาน โดยคำนึงถึงเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียน สะท้อนถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านจะเป็นเรื่องราวที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและรับรู้เรื่องราวได้รวดเร็ว เพราะเคยมีประสบการณ์ทางภาษาโดยรู้เรื่องเหล่านั้นมาก่อน จากการศึกษาพบว่า หลังจากทีนักเรียนได้เรียนตามกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อตามแนวการสร้างปัญหาเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านแล้วนักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

ปราโมทย์ นาสารีย์ (2548 : 52) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวิจิตรพิทยา อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมีประสิทธิภาพ 89.74/84.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน มีผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิรภรณ์ เศรษฐเจริญ (2549 : 72-73) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้นิทาน มีขั้นตอนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ 1) ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง

2) นักเรียนศึกษาคำศัพท์และรูปประโยคจากนิทาน 3) ครูและนักเรียนช่วยกันบอกใจความสำคัญของนิทานในแต่ละตอน 4) นักเรียนฝึกปฏิบัติเล่านิทานหรือร้องเพลงประกอบ 5) นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเรียงลำดับเหตุการณ์ของนิทาน 6) นักเรียนนำความรู้ในนิทานไปประยุกต์กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบวัดทักษะ การฟัง-พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ทักษะภาษาอังกฤษหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุมาภรณ์ ทองเสมอ (2549: 92-94) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานและรูปภาพ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานและรูปภาพ ก่อน และหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 5/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหี้ยว จำนวน 53 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าประสิทธิภาพ E1 / E2 ของแบบฝึกทักษะการอ่าน โดยใช้นิทานและรูปภาพ คือ 90.63/91.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ค่าประสิทธิภาพ E1 / E2 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานและรูปภาพ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานและรูปภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

อันจนา วงศ์ไชยา (2549: 44) ได้ทำวิจัยการสร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 เป็นนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ผลการศึกษาพบว่า ได้นิทานพื้นบ้านกะเหรี่ยง 5 เรื่อง เพื่อเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ลักษณะของหนังสือเป็นการบรรยายแบบร้อยแก้ว มีภาพประกอบเป็นภาพลายเส้น มีประสิทธิภาพ 76.30/71.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด คือ 70.00/70.00 นักเรียน

มีความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมอยู่ในระดับที่ดี

อมรลักษณ์ สัพโส (2550 : 48-49) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้นิทานอีสปพื้นบ้านประกอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านค้อ อำเภอนोनสัง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้นิทานอีสปพื้นบ้าน ประกอบ มีค่าเฉลี่ยคะแนนคิดเป็นร้อยละ 78.52 แบบทดสอบหลังเรียนได้ค่าเฉลี่ยคะแนนคิดเป็นร้อยละ 75.11 แสดงว่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 75/75 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.11 โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือร้อยละ 70

ละออ คันธวงศ์ (2551 : 41-42) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนไตรมิตรสามัคคี อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน จำนวน 12 กิจกรรม แบบทดสอบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน จำนวน 20 ข้อ ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของกิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้านมีประสิทธิภาพ 84.23 / 81.66 แสดงว่ากิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้านนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80 / 80 ผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังใช้กิจกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้านและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.45

อุทัยวรรณ สุระทิพย์ (2551: 86) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสือนิทานชาดกฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสือนิทานชาดกฉบับภาษาอังกฤษ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 / 75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการ 3) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน 4) เพื่อศึกษา

ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านเขวาคอนแห่งสามัคคี อำเภอกันทรวิชัย จำนวน 25 คน ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 77.48 / 76.53 นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่าน หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คำนี้นี้ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน มีค่าเท่ากับ 0.60 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นร้อยละ 60นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทักษะการอ่านอยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

มิสรา และ ซิลเวสเตอร์ (Misra & Sylvester. 1990 : 43-45) ได้ศึกษาการนำ นิทาน มาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ โดยทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชาวอินเดีย เกรด 8 นักเรียนมีอายุประมาณ 13-14 ปี ใช้นิทาน 4 เรื่อง สอนเรื่องละ 2 คาบเรียน เรื่องที่ 1 ครูเล่าเรื่องให้ นักเรียนฟัง นักเรียนเล่าเรื่องกลับ โดยการเขียนหรือเล่าเรื่องเป็นภาษาของตนเอง ลักษณะเป็นงาน เดี่ยวและงานกลุ่มเล็ก โดยมีโครงสร้างเรื่องเล่าเป็นตัวช่วยจากนั้นสรุปแก่นเรื่องของนิทาน เรื่องที่ 2 ครูเล่าเรื่องตั้งแต่ต้น แต่ให้นักเรียนคาดเดาเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ เรื่องที่ 3 ครูให้นักเรียนถามเกี่ยวกับ นิทาน 10 คำถาม โดยไม่ได้เรียงลำดับเหตุการณ์ นักเรียนตอบเป็นรายบุคคล จากนั้นนำไป เปรียบเทียบกับเพื่อนแล้วช่วยกันแต่งเรื่องขึ้นมาจากคำตอบ เรื่องที่ 4 นักเรียนฟังนิทานแล้วเล่าให้ เพื่อนฟัง โดยสามารถแต่งเติมเรื่องได้ ผลการศึกษาพบว่า การใช้นิทานในการเรียนการสอนเหมาะสม ที่จะพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ได้ดีกว่าการใช้บทความ นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ โดย ใช้นิทานมีอิสระในการจินตนาการเรื่องและแสดงความคิดเห็น โดยมีโอกาสได้ผสมผสาน ประสบการณ์เดิมเข้ากับนิทาน

วิก (Wicke. 1991 : 51) ได้ทำการศึกษาการใช้นิทานในการสอนภาษาเยอรมัน ในประเทศแคนาดา พบว่า นิทานเป็นสื่อที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพทางการเรียนอย่างยิ่ง กล่าวคือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนให้ การตอบสนองและร่วมกิจกรรมทางภาษาจากการเล่านิทาน ผลคะแนนและการประเมินผล ทางด้านพฤติกรรมการเรียนชี้ให้เห็นว่านักเรียนชื่นชมและเพลิดเพลินกับการเล่านิทาน การเรียน และการเขียนเรื่อง นอกจากนี้นิทานยังเป็นสื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน อีกด้วย

ไซปี (Sipe. 1993 : 18-26) ได้ศึกษาการนำนิทานมาใช้เป็นสื่อการอ่านเพื่อปรับสื่ การเขียน โดยทดลองสอนกับนักเรียนเกรด 6 จำนวน 24 คน ให้อ่านนิทานที่นักเรียนรู้จักและคุ้นเคย

เช่นเรื่องหนูน้อยหมวกแดง เจ้าหญิงนิทรา เสือคตุมตัวใหม่ของพระราชา เป็นต้น แล้วให้นักเรียน คึงเหตุการณ์บางตอนของเรื่องมาแต่งใหม่ด้วยการสร้างจินตภาพจากการอ่าน แล้วเขียนเป็นเรื่องใหม่ ในลักษณะกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่มเล็ก โดยโครงสร้างเรื่องมีลักษณะคู่ขนานกับเรื่องเดิม แต่ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสมัยปัจจุบัน เช่นเรื่องเจ้าหญิงนิทรา (Sleeping Beautiful) อาจจะเปลี่ยนชื่อ เรื่องเป็น Sleeping Ugly พิจารณาตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่อง การดำเนินเรื่อง นิสัยตัวละคร และแนวคิด ของเรื่อง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับอารมณ์ขันและความคิดของตนเองในการ แต่งเรื่องลักษณะนี้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านแล้วยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน มีความคิดสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนให้ดีขึ้นด้วย

วอลซ์ (Walsh, 1999 : 1896-A) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาชาว ญี่ปุ่นในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบที่มีความสอดคล้องกับลักษณะทางวัฒนธรรม โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับการเรียนการสอน โดยวิธีบรรยายในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า การใช้หนังสือการ์ตูนเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษาชาวญี่ปุ่น โดยไม่ส่งผลกระทบต่อบุคลิกลักษณะส่วนตัวดั้งเดิม ของพวกเขาเลย

สตอลล์ (Stall, 2001 : 5270-B) ได้ทำการวิจัยสำรวจประสิทธิภาพของการใช้ การ์ตูนประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การใช้การ์ตูนประกอบการสอนเรื่องคำที่มีหลายความหมาย โดยใช้ประชากรที่มีอายุระหว่าง 8 – 10 ปี จำนวน 23 คน ผลการทดลองพบว่า 1) การสอนโดยใช้ การ์ตูนประกอบกับการสอนโดยวิธีปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) นักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้การ์ตูนประกอบมีความสามารถด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 3) นักเรียนที่ได้รับการ สอนโดยใช้การ์ตูนประกอบมีความสนใจในการอ่านหนังสือเปลี่ยนไปจากเดิม

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการนำเนื้อหาท้องถิ่น หรือเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้น สามารถส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการใช้ภาษาและความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของ ผู้เรียนได้จริง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำนิทานพื้นบ้านอีสานซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเนื้อหา โดดตัวผู้เรียน และแฝงด้วยคติชีวิต สภาพสังคมและวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นอีสาน มาใช้ในการ สอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง อีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขต ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 11 โรงเรียน นักเรียน 287 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสองห้องแวงน้อยวิทยา ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านซึ่งเขียนเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 8 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง โดยในขั้นตอนการสร้างแผนการเรียนรู้นั้นผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาขอบเขตของเนื้อหา

ทางภาษา ที่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน จากนั้นศึกษาและคัดเลือกนิทานพื้นบ้านอีสานที่
เหมาะสมสำหรับนักเรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์การคัดเลือกนิทานของ วิลเฮม(Wilhelm, 1999 :
27-28) ซึ่งเสนอให้คัดเลือกนิทานที่มีระดับความยากง่ายของ เนื้อเรื่องและคำศัพท์ให้เหมาะสมกับ
วัยของผู้เรียน เรื่องที่ตนเองสนใจ เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนวุ่นวาย ตัวละครไม่มากจนเกินไป โดยนิทาน
ที่ผู้วิจัยเลือกได้จำนวน 8 เรื่องคือ กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ (Killed by a Small Rice Box) พญาคางคก
(King of Toad) คาวลูกไก่ (The Chicken Stars) ทำไมกระดองเต่าจึงมีรอย (Why Does Turtle Shell
have Crack Mark?) ทุ่งกุลาร้องไห้ (Toong- Kularonghai) เจ็ดหวดเจ็ดไห (Seven Kettles Seven
Jars) กระเช้าสีดา (Sida Basket) และกำพร้าปลาหลด (The Orphan and Small Fish)

โดยในแต่ละแผนการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ยึดหลักการ แนวคิด การจัดการเรียนการสอนอ่าน
ภาษาอังกฤษของ วีรชาติ ชัยเนตร (2541:45) ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน

1.1 ให้นักเรียนคาดเดาหรือทำนายข้อความที่จะอ่าน

1.2 บอกจุดประสงค์ในการอ่านแก่นักเรียน แล้วจึงให้อ่านกวาดสายตา

อย่างรวดเร็ว (Scanning)

1.3 ให้นักเรียนตีความประโยค ข้อความ และเดาคำศัพท์ยากในข้อความที่อ่าน

โดยอาศัยข้อความจากบริบทของเรื่องที่อ่าน

1.4 การเล่าเรื่อง ก่อนการอ่านบทเรียนภาษาอังกฤษผู้วิจัยจะให้นักเรียนเล่า

นิทานเป็นภาษาไทยและหลังการอ่านเรื่องแล้วจึงให้นักเรียนเล่าเป็นภาษาอังกฤษ

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน

1.1 การต่อข้อความ (Jigsaw Reading) ผู้วิจัยจะตัดเอาข้อความจากเรื่องออก
แล้วให้นักเรียนนำข้อความนั้นมาต่อกันใหม่ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1.2 การลำดับเหตุการณ์ ผู้วิจัยจะกำหนดข้อความหรือประโยคจากเรื่องที่อ่าน
แล้วให้นักเรียนจัดเรียงลำดับที่เกิดขึ้นก่อน หลัง

1.3 การเติมข้อความลงในช่องว่าง

1.4 การสรุปเรื่อง เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง

3. กิจกรรมหลังการอ่าน

1.1 การตอบคำถาม ผู้วิจัยจะถามความรู้ความเข้าใจทั้งหมดหลังจากอ่านเรื่อง

1.2 การแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปและแสดงความคิด
เห็นหรือความรู้สึกต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน โดยการพูดหรือเขียน

1.3 การแสดงบทบาทสมมติ ผู้วิจัยให้นักเรียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ

จากเรื่องที่อ่าน ด้วยการแสดงบทบาทสมมติ

หลังจากการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 คน คือ นายอรุณรัตน์ ไทโรตง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสองห้องแวงน้อยวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย นางอัมพร สายนาค ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ และนางศิวกานท์ ศักดานุศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลอง ใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้สร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ และเอกสารประกอบการสอน เทคนิคการเขียนข้อสอบและการทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 1-38)

2.2 สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่าน ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มี 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) ซึ่งมีจำนวน 50 ข้อและต้องการข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและคำนวณดัชนีค่าความสอดคล้องซึ่งค่าความสอดคล้อง ได้ค่าเฉลี่ย 0.85 อยู่ในระดับใช้ได้ทุกข้อ

2.4 นำแบบทดสอบที่ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตลาดโพธิพิทยาคม ตำบลตลาดโพธิ อำเภอยะรัง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 36 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

2.5 หากค่าความยากง่ายได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.23-0.66 ค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.09-0.76 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบได้ค่าเท่ากับ 0.81

2.6 นำข้อสอบที่วิเคราะห์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในชั้นทดลองจริง เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. แบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

3.1 สร้างแบบประเมิน ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบที่มี 4 ตัวเลือกจำนวน 10 ข้อ โดย ปรับมาจาก สถิติฯ วิบูลวัชรียกุล (2547 : ภาคผนวก)ซึ่งเป็นเรื่องต่างๆ ไปเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

เปรียบเทียบระดับความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้เรียน ที่ปรับเกณฑ์มาจากระดับตระหนักตามพัฒนาการของ ต่าย เชียงฉี (2526 ; อ้างถึงใน วรณอุบล อภิษฐ์. 2544 :81) ดังนี้

ระดับความตระหนัก	ความหมาย
1 (การรับรู้)	มีความรู้ความเข้าใจอย่างดั่งแท้ในเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น
2 (การตอบสนอง)	มีความตั้งใจ หรือ ความพอใจที่จะอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3 (การเห็นคุณค่า)	มีความรู้สึกเป็นห่วงและกังวลถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
4 (การจัดระบบคุณค่า)	มีการเสนอแนะวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ย โดยอาศัยจุดกึ่งกลางของคะแนนดังนี้
1-1.50	หมายความว่า ความตระหนักอยู่ในระดับการรับรู้
1.51-2.50	หมายความว่า ความตระหนักอยู่ในระดับการตอบสนอง
2.51-3.50	หมายความว่า ความตระหนักอยู่ในระดับเห็นการคุณค่า
3.51-4.00	หมายความว่า ความตระหนักอยู่ในระดับการจัดระบบคุณค่า
3.2	นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมทางด้านภาษา ได้ค่าเฉลี่ย 0.70 อยู่ในระดับใช้ได้
3.3	นำแบบประเมินที่ได้ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในชั้นทดลองจริง เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงทดลองในครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design มีรูปแบบของการวิจัยดังนี้

	Pretest		Posttest
	T_1	X	T_2
เมื่อ	T_1	หมายถึง	การสอบก่อนที่ทำการทดลอง (Pretest)
	X	หมายถึง	การสอนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ
	T_2	หมายถึง	การสอบหลังจากทำการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว (Posttest)

ในการวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทดลองสอนตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. จัดปฐมนิเทศก่อนทำการวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีการประเมินผลของการเรียนรู้
2. ทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียน ของนักเรียนจำนวน 21 คน โดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) จำนวน 30 ข้อ และแบบประเมินความตระหนักซึ่งเป็นแบบเลือกตอบที่มี 4 ตัวเลือกจำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำผลคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับผลของคะแนนทดสอบหลังเรียน
3. ทำการทดลองสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 8 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง
4. เมื่อทำการทดลองสอนจำนวน 8 แผนการเรียนรู้แล้วจึงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน โดยที่ผู้วิจัยได้สลับลำดับข้อและตัวเลือกของแบบทดสอบ
5. เมื่อทำการทดลองสอนจำนวน 8 แผนการเรียนรู้แล้วจึงให้นักเรียนตอบแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนความเข้าใจ การอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน
6. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนและคะแนนจากแบบสอบถามพร้อมทั้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติ เพื่อที่จะทำการตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งดำเนินการทดลองโดยใช้รูปแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pre-test Post-test Design) รูปแบบการวิจัยชนิดนี้เขียนเป็นตารางได้ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 174)

ตาราง 1 รูปแบบในการวิจัย

	ทดสอบก่อน	ทดลองกิจกรรม	ทดสอบหลัง
	T_1	X	T_2
เมื่อ	T_1	คือ การทดสอบก่อนเรียน (Pre -test)	
	X	คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน	
	T_2	คือ การทดสอบหลังเรียน (Post -test)	

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design โดยผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น 3 ระยะ ตามขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะก่อนการทดลอง

ในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 21 คน ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 แล้วนำมาตรวจบันทึกคะแนนไว้เพื่อเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-test)

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง

ในระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน โดยได้ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการปฐมนิเทศนักเรียนในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงหลักการ แนวคิด ตลอดจนวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ดำเนินการทดลองสอนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน ในระหว่างวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 ตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 ตารางการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	หมายเหตุ
1	14 กุมภาพันธ์ 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	15 กุมภาพันธ์ 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	16 กุมภาพันธ์ 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
2	20 กุมภาพันธ์ 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	21 กุมภาพันธ์ 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	22 กุมภาพันธ์ 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
3	27 กุมภาพันธ์ 2555	09.00 น. – 10.00 น.	

ตาราง 2 (ต่อ)

	28 กุมภาพันธ์ 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	29 กุมภาพันธ์ 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
4	5 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	6 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	7 มีนาคม 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
5	9 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	12 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	13 มีนาคม 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
6	14 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	16 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	19 มีนาคม 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
7	20 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	21 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	23 มีนาคม 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
8	26 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	27 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	
	28 มีนาคม 2555	11.00 น. – 12.00 น.	
	30 มีนาคม 2555	09.00 น. – 10.00 น.	ทดสอบหลังเรียน

ระยะที่ 3 หลังการทดลอง

ในระยะที่ 3 หลังจากสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หลังจากการทดลองใช้ นิทานพื้นบ้านอีสาน เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำแบบ ประเมินความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ผู้เรียนทำแบบประเมิน

2. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เมื่อสิ้นสุดการ ทดลอง ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งมีข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ในวันที่ 30 มีนาคม 2555

3. นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ที่ได้มา เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการทดลองดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังดำเนินการทดลอง และหาผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนทีละคู่ แล้วแปลงค่าผลต่างของคะแนนเป็นร้อยละ นำค่าเฉลี่ยของร้อยละของผลต่างมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 20 และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้ค่าสถิติ Dependent Samples t-test

2. วิเคราะห์ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนที่เรียนความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีความตระหนัก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง (Item Objective Congruence of Index : IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้

สูตร P

$$P = \frac{P_U + P_L}{2}$$

เมื่อ P หมายถึง ระดับความยาก
 R หมายถึง สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มสูง
 N หมายถึง สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีของ Brennan (B : Discrimination Index B) โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม เป็นเกณฑ์ในการกำหนดผู้รอบรู้และผู้ไม่รอบรู้

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนก
	U	หมายถึง	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	หมายถึง	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	N_1	หมายถึง	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	N_2	หมายถึง	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่าน

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของโลเวทท์

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	หมายถึง	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	หมายถึง	จำนวนข้อสอบ
	X_i	หมายถึง	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
	$\sum X_i$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทุกคน
	$\sum X_i^2$	หมายถึง	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน แต่ละคนยกกำลังสอง
	C	หมายถึง	คะแนนของจุดตัดของแบบทดสอบ โดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	หมายถึง	ร้อยละ
-------	-----	---------	--------

N หมายถึง จำนวนคะแนนเต็ม
 X หมายถึง ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบ

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N หมายถึง จำนวนคะแนนเต็ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ $S.D.$ หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากร
 X หมายถึง ข้อมูลแต่ละจำนวน
 $\bar{X}$ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 N หมายถึง จำนวนประชากร
 $\sum$ หมายถึง ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้แก่ ค่าสถิติ Dependent Samples t-test ใช้สูตรดังนี้

3.1 สถิติใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยสำหรับคะแนนก่อนเรียน หลังเรียน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_d^2 / N}}$$

เมื่อ t หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของประชากร
S_d^2	หมายถึง	ค่าความแปรปรวนของส่วนเบี่ยงเบนคะแนน
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความสามารถในความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นี้ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่จะนำมาเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย
$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T_1	แทน	การสอบก่อนที่ทำการทดลอง
T_2	แทน	การสอบหลังการทดลองเสร็จสิ้น
t	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจากค่า t-test

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียน

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียน

และหลังเรียน

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้ Dependent

Samples t-test

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียน

ก่อนการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านผลดังแสดงในตาราง 3
ตาราง 3 คะแนนการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนเรียน

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ
1	10	33.33
2	8	26.66
3	11	36.66
4	8	26.66
5	12	40.00
6	8	26.66
7	6	20.00
8	9	30.00
9	6	20.00
10	8	26.66
11	15	50.00
12	6	20.00
13	13	43.33
14	8	26.66
15	6	20.00
16	9	30.00
17	10	33.33
18	9	30.00
19	11	36.66
20	9	30.00
21	10	33.33
คะแนนเฉลี่ย	9.14	30.48
คะแนนสูงสุด	15	50.00
คะแนนต่ำสุด	6	20.00

จากตาราง 3 ผลการทดสอบก่อนเรียน พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 9.14 คิดเป็นร้อยละ 30.48 โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50 จำนวน 1 คน นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 6 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 20 จำนวน 4 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 จำนวน 1 คน

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน

หลังจากที่ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทอ่านที่บ้านอีสาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน ได้ผลดังที่แสดงในตาราง 4 ดังนี้
ตาราง 4 คะแนนการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ
1	19	63.33
2	9	30.00
3	10	33.33
4	12	40.00
5	15	50.00
6	13	43.33
7	10	33.33
8	15	50.00
9	10	33.33
10	10	33.33
11	17	56.67
12	11	36.67
13	16	53.33
14	9	30.00
15	11	36.67
16	13	43.33
17	15	50.00
18	12	40.00
19	13	43.33

ตาราง 4 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ
20	11	36.67
21	12	40.00
คะแนนเฉลี่ย	12.52	40.79
คะแนนสูงสุด	19	63.33
คะแนนต่ำสุด	9	30.00

จากตาราง 4 ผลการทดสอบหลังเรียน พบว่านักเรียนนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ย 12.52 คิดเป็นร้อยละ 40.79 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 63.33 จำนวน 1 คน นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 9 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 30.00 จำนวน 2 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 จำนวน 6 คน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลจากการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้้นำการเปรียบเทียบผลการทดสอบทั้งสองมาเปรียบเทียบกัน โดยแบ่งออกเป็น การเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนรายบุคคล และผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยรวมได้แสดงในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้จากการทดสอบ		ผลต่างของคะแนน	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คะแนน	ร้อยละ
1	10	19	9	30.00
2	8	9	1	3.33
3	11	10	1	3.33
4	8	12	4	13.33
5	12	15	3	10.00

ตาราง 5 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้จากการทดสอบ		ผลต่างของคะแนน	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คะแนน	ร้อยละ
6	8	13	5	16.67
7	6	10	4	13.33
8	9	15	6	20.00
9	6	10	4	13.33
10	8	10	2	6.67
11	15	17	2	6.67
12	6	11	5	16.67
13	13	16	3	10.00
14	8	9	1	3.33
15	6	11	5	16.67
16	9	13	4	13.33
17	10	15	5	16.67
18	9	12	3	10.00
19	11	13	2	6.67
20	9	11	2	6.67
21	10	12	2	6.67
คะแนนเฉลี่ย	9.14	12.52	3.38	11.59
คะแนนสูงสุด	15	19	9	30.00
คะแนนต่ำสุด	6	9	1	3.33

จากตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียนเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษ ได้คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงขึ้น 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 นักเรียนที่ได้ คะแนนทดสอบหลังเรียนต่ำกว่าก่อนเรียน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 โดยมีผลต่างของคะแนนสูงสุด ก่อนเรียนและหลังเรียน 9 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมีผลต่างคะแนนต่ำสุดก่อนเรียนและหลัง เรียน 1 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยรวม

การทดสอบ	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	จำนวนที่ผ่านร้อยละ 50	
				คน	ร้อยละ
ก่อนเรียน	9.14	15	6	1	4.76
หลังเรียน	12.52	19	9	6	28.57

จากตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยรวมพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีคะแนนสอบก่อนเรียนเฉลี่ย 9.14 คะแนน โดยมีคะแนนสอบสูงสุด 15 คะแนน ต่ำสุด 6 คะแนน และมีผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 คะแนนสอบหลังเรียนเฉลี่ย 12.52 โดยมีคะแนนสอบสูงสุด 19 คะแนน คะแนนสอบต่ำสุด 9 คะแนน และมีผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของคะแนน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 สรุปได้ว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษมีคะแนนสอบหลังเรียน และผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของคะแนน สูงกว่าก่อนเรียน

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้ t-test

dependent

จากผลการทดสอบความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมาทดสอบหาค่าความแตกต่างของคะแนน โดยใช้ค่า t-test dependent ซึ่งได้ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

จำนวน นักเรียน	คะแนนสอบก่อนเรียน T1		คะแนนสอบหลังเรียน T2		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
21	9.14	2.37	12.52	2.75	7.27**

** ที่ระดับนัยสำคัญ .01

จากตาราง 7 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ Dependent Samples t-test ผลปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนสอบหลังเรียน

เฉลี่ย 12.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.75 สูงกว่าก่อนเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย 9.14 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.37 โดยมีค่า t เท่ากับ 7.27 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

จากการประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ปรากฏผลดังตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 ผลการประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายคน

นักเรียนคนที่	ผลการประเมินก่อนเรียน		ผลการประเมินหลังเรียน	
	คะแนน	ค่าเฉลี่ย	คะแนน	ค่าเฉลี่ย
1	20	2.0	24	2.4
2	30	3.0	30	3.0
3	21	2.1	33	3.3
4	21	2.1	29	2.9
5	21	2.1	31	3.1
6	23	2.3	31	3.1
7	22	2.2	35	3.5
8	30	3.0	32	3.2
9	23	2.3	35	3.5
10	24	2.4	34	3.4
11	21	2.1	29	2.9
12	20	2.0	28	2.8
13	16	1.6	34	3.4
14	20	2.0	30	3.0
15	14	1.4	29	2.9
16	20	2.0	29	2.9
17	21	2.1	29	2.9
18	30	3.0	30	3.0

ตาราง 8 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	ผลการประเมินก่อนเรียน		ผลการประเมินหลังเรียน	
	คะแนน	ค่าเฉลี่ย	คะแนน	ค่าเฉลี่ย
19	20	2.0	30	3.0
20	20	2.0	31	3.1
21	21	2.0	29	2.9
ค่าเฉลี่ย	21.81	2.18	30.57	3.06
ระดับความตระหนัก	ระดับ 2 รู้ถึงความสำคัญ		ระดับ 3 เห็นคุณค่า	

จาดตาราง 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนก่อนเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เท่ากับ 21.81 และคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เท่ากับ 30.57 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน

ตาราง 9 ผลการประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน โดยรวม

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความตระหนัก
ก่อนเรียน	21	2.18	4.04	ระดับ 2 รู้ถึงความสำคัญ
หลังเรียน	21	3.06	2.62	ระดับ 3 เห็นคุณค่า

จาดตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนก่อนเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เท่ากับ 2.18 ซึ่งมีความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับ 2 คือรู้ถึงความสำคัญ และค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เท่ากับ 3.06 ซึ่งมีความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับ 3 คือเห็นคุณค่า จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น หลังการเรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน ฉบับภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 11 โรงเรียน นักเรียน 287 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสองห้องแวงน้อยวิทยา ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 21 คน

เครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
3. แบบประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยการใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ พบว่าโดยรวมนักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่าผู้เรียนได้คะแนนทดสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 นักเรียนที่ได้คะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าก่อนเรียน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

2. ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสาน พบว่าก่อนเรียนนักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับ 2 คือรู้ถึงความสำคัญ และหลังจากที่นักเรียนได้เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานปรากฏว่านักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับ 3 คือเห็นคุณค่า แสดงว่านักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้บทเรียนนิทานพื้นบ้านอีสานฉบับภาษาอังกฤษ ได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานนั้น แสดงว่าการจัดการเรียน โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการระหว่างทฤษฎีการสอนอ่านกับการสอน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน ซึ่งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียน สะท้อนถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม นิทานพื้นบ้านอีสาน เป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและมีความรู้พื้นฐานเดิมอยู่แล้ว จึงช่วยตอบสนองกระบวนการรับรู้และเรียนรู้ของนักเรียน ได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียน ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ได้เข้าใจเร็วขึ้น ซึ่งประเด็นดังกล่าว สอดคล้องกับทฤษฎีของ จิดาภา ฉันทานนท์ (2541 : 55) ที่กล่าวว่า พื้นความรู้มีบทบาทสำคัญต่อความเข้าใจในการอ่าน แต่ขณะเดียวกัน ก็ไม่ละเลยความสำคัญของความรู้ด้านภาษาแต่อย่างใด ดังนั้นการสอนอ่านตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้จึงเป็นการสอนที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน โดยอาศัยพื้นความรู้ที่มีอยู่บวกกับข้อมูลที่นำเสนอไว้ในบทอ่าน และनुแนน (Nunan. 2001 : 44) กล่าวว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงการจัดระเบียบความรู้ในสมอง ประกอบด้วยโครงสร้างความรู้เดิม (Schemata) เรียงรายจัดอยู่เป็นกลุ่มตามความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โครงสร้างความรู้เดิมนี้อาจมาจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและเป็นเครื่องชี้แนะผู้อ่านในการทำความเข้าใจบทอ่าน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านคาดเดาส่งที่จะเกิดขึ้นในบริบทที่กำหนดให้ด้วย และยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ โอบาห์ (Obah. 1983 : 129) ที่กล่าวถึงความสำคัญของโครงสร้างความรู้ว่า ถ้าผู้อ่าน ไม่มีพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านแล้วการเรียนรู้สิ่งใหม่จะเป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะการสร้างความรู้ความเข้าใจในการอ่านเป็นการสร้างความรู้ใหม่โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เป็นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตสุภา สอนใจธิ (2548:49) ที่พบว่าการคัดเลือกนิทาน โดยคำนึงถึงเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียน โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านจะเป็นเรื่องราวที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและรับรู้เรื่องราวได้รวดเร็ว เพราะเคยมีประสบการณ์ทางภาษา โดยรู้เรื่องเหล่านั้นมาก่อน ซึ่งหลังจากที่นักเรียน ได้เรียนตามกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อตามแนวการสร้างปัญญาเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านแล้วนักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราโมทย์ นาสารีย์ (2548 : 52) ที่พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 โรงเรียนวิจิตรพิทยา หลักสูตรมีประสิทธิภาพ 89.74/84.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน มีผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภรณ์ เดชเจริญ (2549 : 72-73) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นนิทานพื้นบ้านอีสานซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักเรียนคุ้นเคย จึงช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยการเชื่อมโยงความรู้ทางภาษาที่ได้รับใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่ ทำให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาได้ดีและจำเนื้อหาได้รวดเร็ว

2. นิทานพื้นบ้านอีสาน เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นแขนงหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรัก ความหวงแหน ในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองและส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติและพฤติกรรมที่เหมาะสมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเกิดความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นในที่สุด ซึ่งประเวศ วะสี (2538 ; อ้างถึงในพรชัย ภาพันธ์. 2545: 5) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่สะสมกันมาจากประสบการณ์ของชีวิตสังคม และในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นวัฒนธรรม วัฒนธรรมชุมชน จึงเป็นทรัพยากรอันมีคุณค่ามหาศาลของสังคมและประเทศชาติ ที่ต้องได้รับการดูแล เอาใจใส่และหวงแหน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานปรากฏว่านักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เพราะว่า เนื้อหาในนิทานพื้นบ้านอีสาน เป็นสื่อที่ทำให้นักเรียนรู้ถึงสภาพสังคมการดำรงชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นรวมทั้งมีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรภรณ์ ตั้งวิวัฒนาพานิช (2545:69) ที่ศึกษาความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนา พบว่านักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับตอบสนอง การเห็นคุณค่า และการจัดระบบคุณค่า ซึ่งความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนทั้ง 3 ระดับเพิ่มขึ้นหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านล้านนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตา วิบูลวัชรียกุล (2547 : 83) ที่พบว่า การเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนเกิดความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นสูงขึ้นเพราะการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ที่ช่วยให้นักเรียนได้รับรู้และเรียนรู้ถึงสิ่งที่มีคุณค่าในท้องถิ่นจนเกิดเป็นความตระหนักต่อสิ่งที่มีคุณค่า นั้น เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนล้วนแต่เป็นเนื้อหาที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจถึงความเป็นไปในชุมชนของตนเองลึกซึ้งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและความตระหนักรู้ในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากการสังเกตขณะที่ยังเรียน นักเรียนชอบเรื่องที่ทำมาดั่งนั้นควรสำรวจความสนใจของผู้เรียนก่อนทำแผนการเรียนรู้เพื่อที่จะได้เนื้อหาที่จะนำมาสอนให้ตรงกับความต้องการ และความสามารถของผู้เรียนเพื่อที่จะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยพบว่าหากจัดกิจกรรมในรูปแบบเดิมบ่อยครั้งนักเรียนจะไม่รู้สึกตื่นเต้น ดังนั้นควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ และหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน

1.2 จากการจัดการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความตระหนักรู้ในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ดังนั้นควรมีจัดการเรียนการสอนที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความตระหนักรู้ยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยนำเอาการเรียนการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านไปทดลองกับเนื้อหาวิชาอื่นๆและนักเรียนระดับอื่น

1.2 ควรมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่น ๆ ที่หลากหลายนอกเหนือจากนิทานพื้นบ้านอีสาน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบการสอนฟัง พูด และเขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน นอกเหนือจากการสอนอ่านเพิ่มขึ้น

2.4 เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาเพียง 4 สัปดาห์ และพบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น หากเพิ่มระยะเวลาในการทำวิจัยออกไปผู้เรียนจะมีการพัฒนาในทักษะดังกล่าวต่อเนื่องหรือไม่

2.5 ควรศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา
และมัธยมศึกษา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศุภสภา.
- การุณันท์ รัตนแสนวงษ์. (2546, ตุลาคม). "อ่านอักษรก่อนจะสาย," วารสารวิชาการ. 6(10) :
48-53.
- กุลวดี สุกหล้า. (2550). ความตระหนักต่อปัญหาเรื่องน้ำ คำนิยมการอนุรักษ์น้ำและพฤติกรรมการใช้
น้ำของชุมชนริมแม่น้ำแม่กลอง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง.
- จกกลณี รูปพงษ์. (2539). ผลของการเรียนโดยการใช้วีซี ดี วี ดี ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน
ภาษาอังกฤษและการให้ความร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทน์ เกียรติโพธา. (2542). ความตระหนักในมลพิษทางอากาศของตำรวจจราจร
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- จ่านงค์ ผลแสง. (2541). การสร้างหนังสือเรียนวิชา "นิทานพื้นบ้าน" สำหรับนักเรียนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- จิตภา ฉันทนนท์. (2541). "การสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้."
วารสารวิชาการ. 11 : 52-58.
- จินตนา ไบกายูซี. (2547, เมษายน). "วิธีสอนทักษะการอ่านจับใจความแบบฝรั่ง," วารสารวิชาการ.
7(2) : 17-30.
- จิรภรณ์ เดชเจริญ. (2549). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้นิทาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจตสุภา สอนใจธิ. (2548). ผลการใช้นิทานเป็นสื่อตามแนวการสร้างภูมิปัญญาเพื่อพัฒนาความ
เข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ชลาลัย ศรีอารีย์. (2549). อมตะนิทานไทย สองภาษา. กรุงเทพฯ : ศรีเอทบุ๊คส์.
- ช่อ สันชนพิพัฒน์. (2546). “ภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา,” วารสารวิชาการ. 6 (7) : 42 – 47.
- ณัฐพัชร ทองคำ. (2549). การพัฒนาสื่อเพื่อสร้างความตระหนักต่อการมุ่งสู่ตำบลแข็งแรงโดย
กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษาตำบลมหาสวัสดิ์ จังหวัดนครปฐม.
ศศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทวี ทวีวาร และวิชาญ ชูช่วย. (2545). สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- ทวีชัย มงคลเคหา. (2543). การใช้กลวิธีทำแผนผังสรุปโยงเรื่องในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาอังกฤษ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประคอง นิมมานเหมินทร์. (2543). นิทานพื้นบ้านศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเทือง ธนิยผล และวีรนุช สรรค์ตันกุล. (2546). สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปราโมทย์ นาสารีย์. (2548). การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี
วิจารณญาณโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พรชัย ภาพันท์. (2546). การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมาหนองชัย จังหวัดยโสธร.
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี
- ไพพรรณ อินทนิล. (2534). เทคนิคการเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ยุวดี โปทายะ. (2547). การใช้วิธีการสอน SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและ
ความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตร.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุ่งวนา สุดจิตต์. (2545). การพัฒนาสื่อการอ่าน – เขียนภาษาอังกฤษจากนิทานพื้นบ้านไทยสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทรโยคน้อย จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เรวดี หิรัญ. (2539). “สอนเด็กอย่างไรจึงจะอ่านภาษาอังกฤษให้เข้าใจ แนวคิดและวิธีการสอน
ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา,” วารสารวิชาการ. 2(3) : 149-162.

- เริงชัย กงสง. (2547). ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับยาเสพติด (ยาบ้า) ศึกษาเปรียบเทียบเด็กและเยาวชนในระบบและนอกระบบโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีดำรวจภูธรอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. ศศ.ม. สาขารัฐศาสตร์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลลิตา วิบูลวัชรียกุล. (2547). การเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ละออ คันธวงศ์. (2551). ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาหลักสูตรและการสอน : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ลักขณา คอกเขียว. (2539). การเปรียบเทียบความสามารถและกลวิธีสรุปองค์ความรู้ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษและพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณอุบล อภิรัชย์. (2544). การบูรณาการภาษาอังกฤษและเนื้อหาวิชาในการสอนวิชาการจัดการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์สำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2535). การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวรรณกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- วัชรภรณ์ ตั้งวิวัฒนาพานิช. (2545). การใช้นิทานพื้นบ้านด้านนาเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดและการเขียนและความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วาสนา เกตภาค. (2521). คติชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สหสยามพัฒนา.
- วิเชียร เกษประทุม. (2542). นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- วิเชียร ณ นคร. (2531). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษานิทานพื้นบ้านในจังหวัดนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช : ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- วิสาข์ จิตวิวัฒน์. (2543). การสอนอ่านภาษาอังกฤษ (Teaching English Reading Comprehension). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรชาติ ชัยเนตร. (2541). การสร้างบทเรียนเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.(2547). “ทบทวนภูมิปัญญาท้าทายความรู้”. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน2554
จาก <http://www.budmgt.com/lifeweys/lw01/wisdom-as-challenge.html>.
- สมุทร เข็มเขาวนิช.(2542). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 10.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2541). แนวทางการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย
ในการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สุภัทรา อัยรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา
ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสงี่ยม โดรัตน์. (2538). “แนวคิดในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ,” สารพัฒนา
หลักสูตร. 15(123) : 48-56.
- อบเชย แก้วสุข. (2543). รายงานผลการดำเนินงานประชุมปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้
ของภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเผยแพร่ความรู้ของสื่อมวลชน. อุบลราชธานี :
ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2554
จาก <http://www.nfe.go.th>.
- อมรลักษณ์ สัพโส. (2550). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้
นิทานอีสปพื้นบ้านประกอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรพิน ภาคาผล. (2548). “ภูมิปัญญาท้องถิ่น”. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2554 จาก
<http://www.http://school.obec.go.th/muangkhai /coureware/pumpunya/pl.htm>.
- อังคณา มั่งมีทรัพย์. (2534). ประสิทธิภาพของการเผยแพร่ข่าวสารการคุ้มครองผู้บริโภคด้าน
สาธารณสุขที่มีต่อความรู้และความตระหนักของประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยใน
การบริโภคอาหาร : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตจังหวัดนครปฐม:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). แนวทางการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อันจนา วงศ์ไชยา. (2549). การสร้างหนังสือนิทานพื้นบ้านเพื่อเสริมทักษะการอ่านสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำนาจ บุญศิริวิบูลย์. (2542). การอ่านภาษาอังกฤษ. (เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการอ่าน

- ภาษาอังกฤษ) พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมาราช.
- อุทัยวรรณ สุระทิพย์. (2551). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านระดับชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสือนิทานชาดกฉบับภาษาอังกฤษ .มหาสารคาม : บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุมาภรณ์ ทองเสมอ. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานและ
 รูปภาพสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
 ภูเก็ต : มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- Anderson, R. C. & Pearson, P. D. (1984). A Schema-theoretic View of Basic Process in Reading
 Comprehension. In P. D. Pearson (Eds), **Handbook of Reading Research** (pp. 255-
 291). New York : Longman.
- Anderson, C. J. & Urquhart, A. H. (1977). **Reading in a Foreign Language**. London :
 Longman.
- Bond, B. L. & Thinker, M. A. (1979). **Reading Difficulties : Their Diagnosis and
 Correction**. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- Carrell, P. L. & Eisterhold, T. C. (1987). "The Abstraction of Linguistic Ideas." **Cognitive
 Psychology**. 2 : 331-350.
- Coady, J. (1979). A Psycholinguistics Model of ESL Readers. In R. B. Mackay & R. R. Jordan
 (Eds.), **Reading in a Second Language**, (pp. 5-12). Massachusetts : Newbury House.
- Collie, J. & Slaton, S. (1987). **Literature in the Language Classroom : A Resource Book of
 Ideas and Activities**, Cambridge : Cambridge University Press.
- Grabe, W. (1988). **Interactive Approach to Second Language Reading**. Cambridge :
 Cambridge University Press.
- Grellet, F. (1981). **Develop Reading Skills : A Practical Guide to Reading Comprehension
 Exercises**. London : Cambridge University Press.
- Huang, T. (1993). **Teaching and Assessing Reading Comprehension: A Distant Education
 TEFL Programmer Pilot Material: Module Two**. Singapore : SEMEO
 Regional Language Center.
- Johnson, K. & Morrow, K. (1981). **Communication in the Classroom**. London :
 Longman Group, Ltd.

- Kamenui, E. J. & Simmons, D. C. (1990). **The Prevention of Academic Learning Problems**.
London : Merrill Publishing Company.
- Maggart, Z. R. & Zintz, M. V. (1992). **The Reading Process**. New York : Brown & Benchmark.
- Miller, L. D. & Perkins, K. (1990, June) "ESL Reading Comprehension Instruction."
RELC Journal. 21 : 79-92.
- Misra, J. & Sylvester, S. (1990). "Stories for Language Learning." **English Teaching Forum**. 34(3) : 43-45.
- Nunan, D. (2001). **Language Teaching Methodology : A Textbook for Teacher**. Willshire :
Prentic Hall International (UK).
- Obah, T. Y. (1983, November) "Prior Knowledge and the Quest for New Knowledge : The third
World Dilemma." **Journal of Reading** . 27 : 129-133.
- Rubin, D. (1993). **A Practical Approach to Teaching Reading**. 2nd ed. New York : A
Simon & Schuster, Inc.
- Schell, L. M. (1988, October). "Dilemmas in Assessing Reading Comprehension." **The Reading Teacher**. 42 : 1-13.
- Sipe, L. R. (1993, September). Transformation of Traditional Stories : Making the Reading
Writing Connection. **The Reading Teacher**. 47(1) : 18-26.
- Stall, R. C. (2001, April). "Using Comics to Teach Multiple Meaning of Words." **Dissertation Abstracts International**. 61(10) : 5270 – B.
- Walsh, S. F. (1999, December). "Modifying Risk Perceptions of Japanese University Students
Using a Culturally Compatible Mode of Instruction." **Dissertation Abstracts International**. 66 (06) : 67-A.
- White, R. D. (1981). **Reading in Communication in the Classroom Applications and
Methods for a Communicative Approach**. New York : Longman.
- Wicke, R. E. (1991). **A Methodology for Storytelling in the German Language Classroom**.
Canada : Albert Dept.
- Wilhelm, H. & Kim, T. (1999, April-June). "Oh, the Tales You'll Tell !" **English Teaching Forum**. 39(9) :27-28.
- Wright, A. (1995). **Storytelling with Children**. Oxford : Oxford University Press,.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอรุณรัตน์ โลไธสง

ด้วย นางสาวรจนาวลี จันทร์ศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้ นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ และความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

S. Saeel

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอัมพร สายนาค

ด้วย นางสาวจนาภาลี จันทร์ศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้ นิทานที่บ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ และความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่ย ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณศิวกานท์ ศักดานุศาสน์

ด้วย นางสาวจนาภาลี จันทร์ศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้ นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ และความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๙๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสองห้องแวงน้อยวิทยา

ด้วย นางสาวจนาภาลี จันทร์ศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ และความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยมี ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษา มีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวจนาภาลี จันทร์ศิริ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ก

**แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน
และความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น**

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

เรื่อง Kill by a Small Rice Box จำนวน 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ ทำให้สามารถเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ได้ดี การอ่านเรื่องราวให้เข้าใจได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานคำศัพท์ โครงสร้างประโยค เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน และสิ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้นคือพื้นฐานความรู้เดิม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อ่านออกเสียงคำ ประโยค และข้อความง่าย ๆ ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง

(มาตรฐาน ต.1.1.2)

2. เข้าใจประโยค ข้อความสั้น ๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์ และถ่ายโอนข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์เป็นประโยค หรือข้อความสั้น ๆ (มาตรฐาน ต.1.1.3)

3. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่า และนิทาน (มาตรฐาน ต.1.1.4)

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ประโยค และข้อความง่าย ๆ ได้
2. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง Killed by a Small Rice Box แล้วเข้าใจ สามารถตอบคำถาม และตีความเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์นำทาง

1. อ่านออกเสียงคำศัพท์ใหม่ได้ถูกต้อง
2. บอกความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้ถูกต้อง
3. ลำดับเหตุการณ์เรื่องที่อ่านได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
5. บอกคุณค่า ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. นิทานเรื่อง Killed by a small rice box
2. คำศัพท์ village, without, breakfast, hungry, farm, meal, anger, regret, built, pagoda, monkhood

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ครู ถามนักเรียนเกี่ยวกับนิทานเรื่อง กล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน
2. นักเรียนช่วยกันเล่านิทานเรื่องกล่องข้าวน้อยฆ่าแม่ เป็นภาษาไทย
3. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 ให้นักเรียนแปลคำศัพท์เป็นภาษาไทยโดยดูภาพประกอบ

กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน 1 กลุ่ม
5. ครูแจกเนื้อเรื่องของนิทานที่เรียงลำดับเป็นประโยคไม่ถูก ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง(ใบงานที่ 2)
6. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนอ่านนิทานที่เรียงลำดับประโยคเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เพื่อน ๆ ฟัง
7. นักเรียนช่วยกันสรุปนิทานเรื่อง Killed by a small rice box

กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading)

8. ครูถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิทานเรื่อง Killed by a Small Rice Box อีกครั้ง
9. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานเรื่อง Killed by a Small Rice Box
10. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 3 และใบงานที่ 4

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงาน
2. การเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

Killed by a small rice box

Long time ago, there was a man living with his mother at a village in Ubonratchatane Province. His name is "Tong". He was a man who usually did anything he wanted without. One early morning, he went out to work on his farm without having breakfast. Late morning, he was hungry and expecting his mother to bring him a rice meal but his mother had not come yet.

He had been waiting until noon. Then he saw his mother coming with a small box of meal. He was very angry with hunger. He thought the food his mother brought was not enough for him. With anger, he beat his mother to death.

However, he lived to regret what he had done. He built a pagoda in dedication to his mother and went into the monkhood.

Worksheet No.1

Write the meaning in Thai

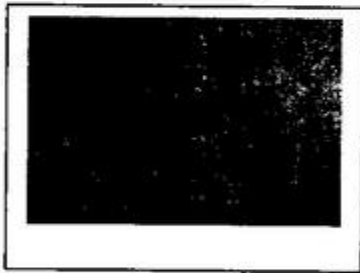
Farm .....

Village .....

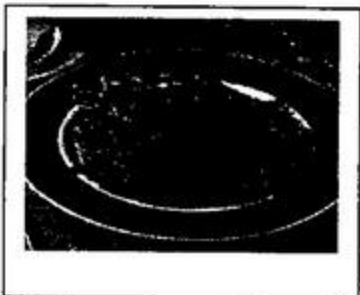
Rice box .....

Pagoda .....

Monkhood .....

Meal .....

Worksheet No.2

Read the sentences, then re - arrange them into the right order of the story.

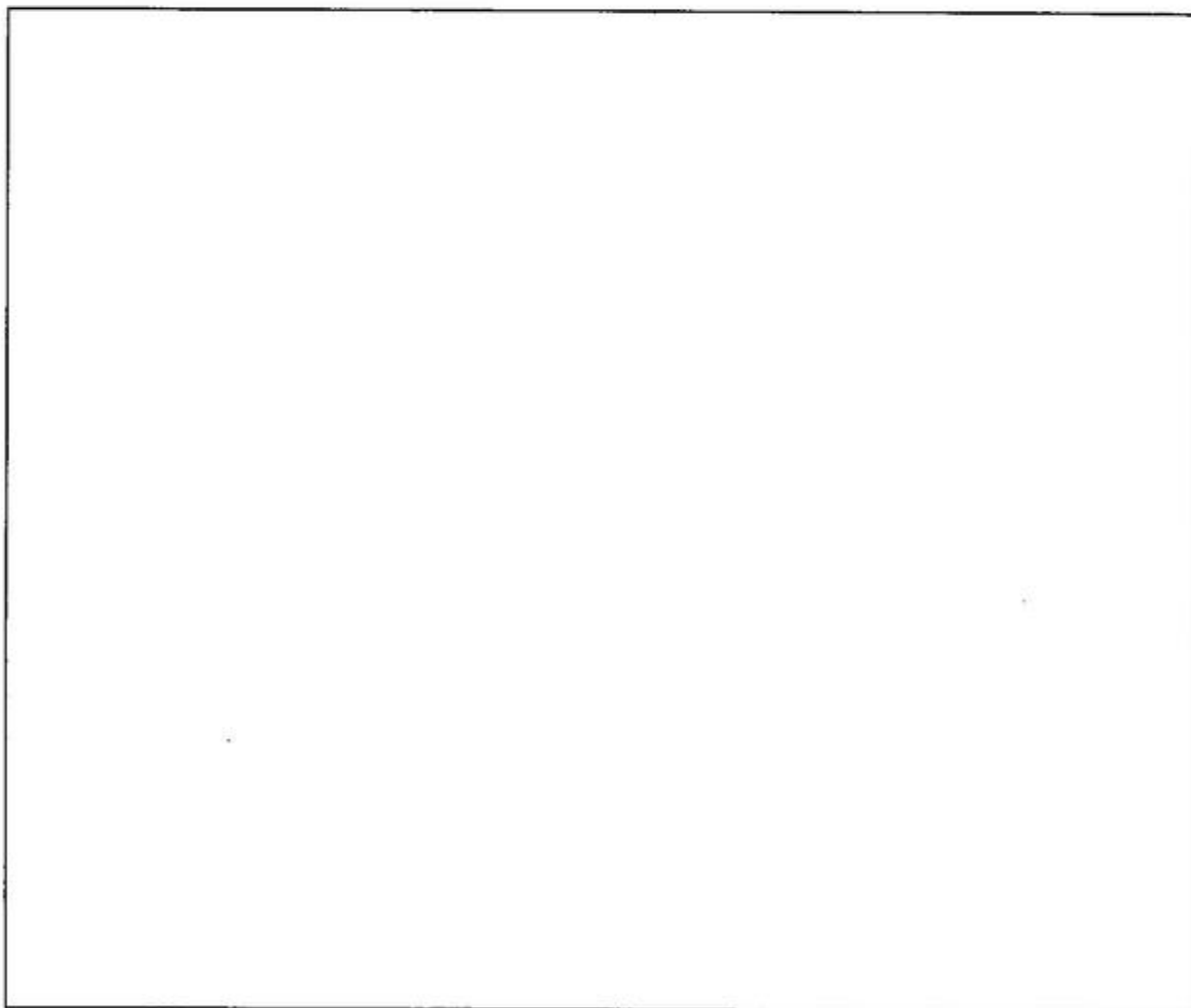
- A. He was very angry with hunger.He thought the food his mother brought was not enough for him. With anger, he beat his mother to death.
- B. Late morning, he was hungry and expecting his mother to bring him a rice meal but his mother had not come yet.
- C. Long time ago, there was a man living with his mother at a village in Ubonratchatane Province.
- D. However, he lived to regret what he had done.He built a pagoda in dedication to mother and went into the monkhood.
- E. His name is "Tong". He was a man who usually did anything he wanted without.
- F. He had been waiting until noon.Then he saw his mother coming with a small box of meal.
- G. One early morning. He went out to work on his farm without having breakfast.

Answer .....

Worksheet No.3

Fill in the information to complete the blanks.

1. Title.....
2. The characters in this story
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
3. Place/Setting .....
4. Draw a picture about this story

Worksheet No.4

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากนิทานเรื่อง Killed by a small rice box นักเรียนได้แกงคิดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. จากเรื่องทีอ่านสิ่งใดที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในอดีต

.....

.....

.....

.....

3. ในนิทานเรื่อง Killed by a small rice box มีอะไรบ้างที่แสดงให้เห็นว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

4. ในชุมชนของนักเรียนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นอะไรบ้างที่เหมือนในนิทานเรื่อง Killed by a small rice box

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ต้องการวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที

2. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบ
อ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-10

Today is a good day. It is Jim's birthday. He is giving a birthday party at home. His friends come to the party. They bring birthday presents for him. He is very happy.

Jim's friends want to eat under the trees. They take the tables and some chairs outside. They put them under the trees. The servant puts white tablecloths on the tables. Jim's mother cooks the food.

Jim has a radio. He plays it loudly. All his friends dance. They like to dance. They also sing some songs. They are very happy.

After lunch they will clean up the tables. Jim's house is near the river, so they will go boating and fishing in the river before going back home.

1. When is Jim's birthday?

a. Today.	b. Tomorrow.
c. Yesterday.	d. Next week.

2. Who comes to Jim's house?

a. Jim's mother.	b. Jim's servant.
c. Jim's friends.	d. Jim's teachers.

3. Why is Jim very happy?

a. Because he has a radio.	b. Because his mother cook the food.
c. Because today is his birthday.	d. Because his friends sing and dance.

4. Where do Jim's friends want to eat?

a. In the house.	b. Near the river.
c. In the river.	d. Under the trees.

5. Why do they take the tables and chairs outside?
- a. Because they want to dance.   b. Because they want to eat under the trees.
c. Because they are very happy.   d. Because they want to sing some songs.
6. Who put white tablecloths on the tables?
- a. Jim.   b. The servant.
c. Jim's mother.   d. Jim's friends.
7. What does Jim's mother do?
- a. She cooks the food.   b. She dance.
c. She sings some songs.   d. She play the radio.
8. When will Jim's friends clean up the tables?
- a. After boating.   b. After fishing.
c. After lunch.   d. After Jim's birthday.
9. Where is Jim's house?
- a. Under the trees.   b. Near the river.
c. Near the sea.   d. In the river.
10. What will Jim's friends do after lunch?
- a. They will dance and sing some songs.
b. They will take the tables and chairs outside.
c. They will sleep.
d. They will go boating and fishing in the river.

อ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-20

Alice saw something funny in the park last Friday. As she was walking home through the park as usual, a lot of people came running towards her.

"Run for your life! Run for your life!" they shouted.

Suddenly Alice saw a tiger. The tiger had escaped from the zoo nearby. The tiger rolled in the grass and walked around. He looked like a big cat.

Before Alice had time to run away, some men came with a big net. They walked up to the tiger very quietly and threw the net over him. They caught him and took him back to his cage at the zoo.

11. When did Alice walk through the park?
- a. Yesterday.
  - b. Last week.
  - c. Last Friday.
  - d. This morning.
12. What did the people see?
- a. A tiger.
  - b. A big cat.
  - c. A cage.
  - d. A net.
13. Who was running towards Alice?
- a. A tiger.
  - b. A lot of people.
  - c. Some men.
  - d. Nobody.
14. What did the people want Alice to know?
- a. There was danger.
  - b. They were running after a tiger.
  - c. The tiger looked like a big cat.
  - d. They had a net.
15. What did the tiger do?
- a. The tiger looked at a big cat.
  - b. The tiger run away.
  - c. The tiger looked at the net.
  - d. The tiger rolled in the grass and walked around.
16. Where was the tiger's cage?
- a. At the zoo.
  - b. At the park.
  - c. In the grass.
  - d. In the net.
17. What looked like a big cat?
- a. A dog.
  - b. A cage.
  - c. A net.
  - d. A tiger.
18. What did some men bring?
- a. A tiger.
  - b. A cage.
  - c. A net.
  - d. Some grass.
19. What did the men do with the net?
- a. They threw it over the tiger.
  - b. They threw it over Alice.
  - c. They took it back to the zoo.
  - d. They threw it away.
20. Who caught the tiger?

- a. A lice.
- b. Some men.
- c. Some men and Alice.
- d. A lot of people.

อ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-30

Aesop was a Greek. He lived in Greece many hundreds of years ago. He was the servant of a rich man. He was clever at making up stories. His stories are called fables in which animals speak and act like people. They also give moral lessons.

Aesop told his fables to his friends. They found them interesting and useful. Everybody liked to hear the fables he told. Mothers and fathers told them to their children. Teachers told them to their pupils.

Travellers in Greece heard the fables. They retold them in their countries. Aesop became famous all over the world. His fables are still told today. You have heard fables about the lion and the mouse, or the hare and the tortoise, or the dog that lost his bone because he was too greedy. These are some of Aesop's fables.

21. Where did Aesop live?
- a. In England.
  - b. In America.
  - c. In Greece.
  - d. In Italy.
22. What was Aesop clever at?
- a. Aesop was clever at making up stories.
  - b. Aesop was clever at catching animals.
  - c. Aesop was clever at telling his fables to his friends.
  - d. Aesop was clever at speaking with animals.
23. What are Aesop's stories called?
- a. Animals.
  - b. Moral lessons.
  - c. Stories.
  - d. Fables.
24. What do Aesop's fables give?
- a. Stories.
  - b. Moral lessons.
  - c. Friends.
  - d. Animals.
25. What did Aesop's friends find interesting and useful?
- a. Aesop's fables.
  - b. Animals.
  - c. Moral lessons.
  - d. People.

26. Who told Aesop's fables to the pupils?
- a. Mothers and fathers.
  - b. Teachers.
  - c. Travellers.
  - d. Aesop's friends.
27. Who told Aesop's fables to the children?
- a. Mothers and fathers.
  - b. Teachers.
  - c. Travelers.
  - d. Aesop's friends.
28. Where did travellers hear Aesop's fables?
- a. All over the world.
  - b. In other countries.
  - c. In Greece.
  - d. In England.
29. Which is the name of one of Aesop's fables?
- a. The lion and the dog.
  - b. The lion and the mouse.
  - c. The mouse and the dog.
  - d. The tiger and the mouse.
30. Why did the greedy dog lose his bone?
- a. Because the dog was not clever.
  - b. Because the dog was lazy.
  - c. Because the dog saw another dog.
  - d. Because the dog was greedy.
-

ภาคผนวก จ

**แบบประเมินความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้เรียน
ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน**

แบบวัดความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำชี้แจง แบบวัดนี้เป็นการวัดความตระหนักของนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
ให้นักเรียน X ข้อที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สุคา : เธอเคยชมงานแสดง แสง สี เสียง ที่ปราสาทหินพิมายไหม
แก้ว : ?
ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนจะตอบอย่างไร
  - ก. ฉันไปงาน แสง สี เสียงปราสาทหินพิมายเป็นประจำทุกปี
  - ข. งานแสง สี เสียง ปราสาทหินพิมาย จัดขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี
  - ค. การจัดงานแสง สี เสียง ปราสาทหินพิมาย ทำให้ชุมชนมีความสามัคคีกัน
  - ง. งานแสง สี เสียง ปราสาทหินพิมาย ควรส่งเสริมให้จัดขึ้นทุกๆปี

2. เอมอร : เธอสังเกตไหมว่าบ้านส่วนใหญ่ในชนบทมีได้ดุนสูง
เดือน : ?
ถ้านักเรียนเป็นเดือน นักเรียนจะตอบอย่างไร
  - ก. ฉันชอบบ้านได้ดุนสูงเพราะเย็นสบาย
  - ข. ฉันเคยเห็นบ้านได้ดุนสูงในชนบทมากมาย
  - ค. บ้านได้ดุนสูงเหมาะกับสภาพอากาศบ้านฉันซึ่งร้อนจัด
  - ง. ถ้าสร้างบ้านจะสร้างบ้านได้ดุนสูงเพราะเย็นสบาย

3. วาสนา : เธอคิดอย่างไรเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกวียน
รุ่งนภา : ?
ถ้านักเรียนเป็นรุ่งนภา นักเรียนจะตอบอย่างไร
  - ก. เครื่องปั้นดินเผาบ้านเกวียนมีความสวยงาม
  - ข. เครื่องปั้นดินเผาบ้านเกวียนมีขายทั่วไป
  - ค. ฉันชอบซื้อเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกวียน
  - ง. เครื่องปั้นดินเผาใช้ดินจากฝั่งลำน้ำมูล

4. สร้อย : เธอรู้ไหมว่า “ผัดหมี่โคราช” เป็นอาหารที่ขึ้นชื่อของจังหวัดฉัน
ทิพย์ : ?
ถ้านักเรียนเป็นทิพย์ นักเรียนจะตอบอย่างไร

- ก. ฉันชอบซื้อผักหมีโคราขมาทานเป็นประจำ
 ข. หมีโคราขมีขายหลายแห่งในจังหวัดฉัน
 ค. หมีโคราขทำมาจากข้าวเจ้า
 ง. ผักหมีโคราขนิยมนำมาทำอาหารมื้อกลางวัน หรืองานบุญ งานสมโภชต่าง ๆ
5. ซวา : จังหวัดฉันมีการทำกระทงเป่าธูปจากต้นกก
 สุนารี : ?
 ถ้านักเรียนเป็นซวา นักเรียนจะตอบอย่างไร
 ก. ต้นกกเป็นวัชพืชมหาชาติสามารถนำมาประดิษฐ์เป็นของใช้ได้
 ข. ต้นกกนำมาทำกระทงเป่าธูปได้ด้วยหรือ
 ค. ต้นกกนำมาใช้ประโยชน์ได้มากมายหลายอย่าง
 ง. ในวิชาศิลปะฉันว่าจะทำกระทงทำจากต้นกกเพราะเป็นการใช้วัชพืชมหาชาติให้เกิดประโยชน์
6. ป่านวาค : ลอยกระทงปีนี้หนูจะทำกระทงด้วยใบตองต้นกล้วย
 สายใจ : ?
 ถ้านักเรียนเป็นสายใจ นักเรียนจะตอบอย่างไร
 ก. ใบตองต้นกล้วยย่อยสลายง่ายและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
 ข. กระทงส่วนใหญ่ทำด้วยใบตองและต้นกล้วยอยู่แล้ว
 ค. การทำกระทงต้องทำด้วยใบตองและต้นกล้วยทุกครั้ง เพราะย่อยสลายง่ายและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
 ง. การใช้ใบตองและต้นกล้วยทำกระทงเป็นการดี เพราะย่อยสลายง่ายและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
7. สมพร : เธอคิดอย่างไรกับการกวาดขยะสารทในช่วงเดือนสิบสองของจังหวัดฉัน
 อรวรรณ : ?
 ถ้านักเรียนเป็นอรวรรณ นักเรียนจะตอบอย่างไร
 ก. การกวาดขยะสารทเป็นประเพณีที่ต้องปฏิบัติกันทุกปี
 ข. ขยะสารทมีกลิ่นหอม รสอร่อยและเก็บไว้ได้นานเพราะวัตถุดิบได้มาจากการเก็บเกี่ยวใหม่ ๆ
 ค. ฉันชอบซื้อขยะสารทที่ทำจากวัตถุดิบที่ได้จากการเก็บเกี่ยวใหม่ ๆ เพราะมีกลิ่นหอม รสอร่อย และเก็บได้นาน
 ง. คนสมัยก่อนรู้จักนำวัตถุดิบที่เก็บเกี่ยวใหม่มากวาดเป็นขยะสารทจึงทำให้มีกลิ่นหอม รสอร่อย และเก็บได้นาน

8. ออมสิน : เธอคิดอย่างไรเกี่ยวกับประเพณีแห่บั้งไฟ

จิตใจ : ?

ถ้านักเรียนเป็นจิตใจ นักเรียนจะตอบอย่างไร

- ก. ประเพณีแห่บั้งไฟเป็นงานที่จัดเพื่อขอให้ฝนตก
- ข. ประเพณีบั้งไฟนอกจากให้ความสนุกสนานแล้วยังส่งเสริมสามัคคีกัน
- ค. ทุก ๆ ปี ทุกคนจะไปร่วมงานแห่บั้งไฟ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดความสามัคคี
- ง. แห่บั้งไฟเป็นงานที่จัดทุกปี

9. ก้องภพ : ที่หมู่บ้านของฉันจัดให้มีการสอนทอผ้าไหม

เงิน : ?

ถ้านักเรียนเป็นเงิน นักเรียนจะตอบอย่างไร

- ก. งานทอผ้าไหมเป็นงานศิลปะสะท้อนความเป็นไทยแล้วยังเป็นการสร้างรายได้ด้วย
- ข. เคยได้ยินข่าวนี้เหมือนกัน
- ค. ฉันอยากไปเรียน เพราะเป็นงานศิลปะที่ควรรักษาและคนรุ่นหลังควรรู้
- ง. งานทอผ้าไหมเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่าควรแก่การรักษาและเผยแพร่ให้คนรุ่นหลัง

10. เจตนา : เธอรู้ไหม ยางกล้วยไข่ช่วยห้ามเลือดจากบาดแผลเล็กน้อยได้

อุษา : ?

ถ้านักเรียนเป็นอุษา นักเรียนจะตอบอย่างไร

- ก. ยางกล้วยไข่ช่วยห้ามเลือดได้
- ข. ยางกล้วยไข่ช่วยห้ามเลือดได้ด้วยหรือ
- ค. ฉันจะไปศึกษาว่าทำไมยางกล้วยไข่ช่วยห้ามเลือดได้
- ง. ชาวสวนกล้วยไข่รู้จักใช้ประโยชน์จากยางกล้วยไข่ในการห้ามเลือด

เกณฑ์การให้คะแนนความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 1 แทนระดับรับรู้
- 2 แทนระดับตอบสนอง
- 3 แทนระดับเห็นคุณค่า
- 4 แทนระดับจัดระบบคุณค่า

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	2	1	4	3
2	1	2	4	3
3	1	3	4	2
4	2	1	4	3
5	2	1	4	3
6	3	1	2	4
7	2	1	4	3
8	4	1	2	3
9	4	1	2	3
10	2	1	3	4

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

โดยการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความสามารถในความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเพื่อพัฒนาความสามารถใน
ความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับช่องความเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์
การประเมินดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

เรื่อง..... ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง 1. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้นี้ใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ เรื่อง .....

2. โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ส่วนหัว (Heading) ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ บทที่ ครั้งที่ ชั้นและเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
2. จุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
2.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นนั้น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ (เก่ง ดี มีความสุข)	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 เขียนโดยใช้คำกริยาเชิงพฤติกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
3. สารการเรียนรู้					
3.1 ถูกต้องและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กระบวนการจัดการ เรียนรู้และสื่อการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้	.....	.....	.....	.....	.....
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้					
4.1 เน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	.....	.....	.....	.....	.....
4.2 ให้นักเรียนใช้ภาษาได้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	.....	.....	.....	.....	.....
4.2.1 ความสอดคล้องกับผู้เรียน มีการจัดกิจกรรม หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความแตกต่าง ของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4.2.2 การฝึกทักษะและกระบวนการคิด มีการจัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้สังเกต รวบรวม วิเคราะห์ สรุปและเชื่อมโยง ข้อมูล	.....	.....	.....	.....	.....

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.2.3 การฝึกปฏิบัติ มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติหรือเรียนรู้จากเหตุการณ์จริงหรือของจริง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	.....	.....	.....	.....	.....
4.2.4 การสร้างองค์ความรู้ มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และความรู้ที่ได้รับมาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน และสามารถสรุปสิ่งที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	.....	.....	.....	.....	.....
4.2.5 การบูรณาการ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ คุณธรรมและจริยธรรม มีการบูรณาการภายในกลุ่มสาระหรือบูรณาการต่างกลุ่มสาระ หรือบูรณาการทั้ง 4 ทักษะ	.....	.....	.....	.....	.....
5. การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้					
5.1 ความเหมาะสมของการใช้สื่อ มีการใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมและวัยของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
5.2 การมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ ผู้เรียนและครูใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน หรือผู้เรียนใช้สื่อเรียนรู้โดยลำพังหรือใช้ร่วมกับเพื่อน	.....	.....	.....	.....	.....
6. การวัดผลและการประเมินผล					
6.1 กระบวนการวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	.....	.....	.....	.....	.....
6.2 คุณภาพของการวัดและประเมินผล มีวิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ และได้ผลประเมินตรงกับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.3 การมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลของครู ผู้เรียน ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้อง และนำผลมาพิจารณาประเมินผล การเรียนของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
6.4 ระบุวิธีการวัด เครื่องมือ และเกณฑ์ในการวัดและ ประเมินผล	.....	.....	.....	.....	.....
7. กิจกรรมเสนอแนะ					
7.1 ระบุกิจกรรมที่จะเสริมสำหรับผู้เรียนเก่งและผู้เรียนช้า	.....	.....	.....	.....	.....
7.2 ระบุกิจกรรมที่น่าสนใจเพิ่มเติม	.....	.....	.....	.....	.....
8. บันทึกหลังการสอน					
8.1 ผลการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
8.2 ปัญหา/อุปสรรค	.....	.....	.....	.....	.....
8.3 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยจำแนกเป็น ราย
ข้อแปลความหมายดังนี้

การแปลความหมายของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด)

1.00 – 1.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีความเหมาะสมในระดับมาก
4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน (IOC)

- จุดประสงค์ที่ 1 นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ได้
- จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนสามารถตีความเรื่องที่อ่านได้
- จุดประสงค์ที่ 3 นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
- จุดประสงค์ที่ 4 นักเรียนสามารถบอกลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบและจุดประสงค์มีความสอดคล้อง
หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบและจุดประสงค์มีความสอดคล้องกัน
หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบและจุดประสงค์ไม่สอดคล้องกัน

ที่	ข้อสอบ	ค่าความสอดคล้อง			หมาย
		-1	0	+1	เหตุ
1	<p>อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1-10</p> <p>Today is a good day. It is Jim's birthday. He is giving a birthday party at home. His friends come to the party. They bring birthday presents for him. He is very happy.</p> <p>Jim's friends want to eat under the trees. They take the tables and some chairs outside. They put them under the trees. The servant puts white tablecloths on the tables. Jim's mother cooks the food.</p> <p>Jim has a radio. He plays it loudly. All his friends dance. They like to dance. They also sing some songs. They are very happy.</p> <p>After lunch they will clean up the tables. Jim's house is near the river, so they will go boating and fishing in the river before going back home.</p> <p>1. When is Jim's birthday?</p> <p>a. Today. b. Tomorrow. c. Yesterday. d. Next week.</p> <p>2. Who comes to Jim's house?</p> <p>a. Jim's mother. b. Jim's servant. c. Jim's friends. d. Jim's teachers.</p> <p>3. Why is Jim very happy?</p> <p>a. Because he has a radio. b. Because his mother cook the food. c. Because today is his birthday. d. Because his friends sing and dance.</p> <p>4. Where do Jim's friends want to eat?</p> <p>a. In the house. b. Near the river. c. In the river. d. Under the trees.</p>				

ที่	ข้อสอบ	ค่าความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		-1	0	+1	
2	<p>อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-20</p> <p>Alice saw something funny in the park last Friday. As she was walking home through the park as usual, a lot of people came running towards her.</p> <p>“Run for your life! Run for your life!” they shouted.</p> <p>Suddenly Alice saw a tiger. The tiger had escaped from the zoo nearby. The tiger rolled in the grass and walked around. He looked like a big cat.</p> <p>Before Alice had time to run away, some men came with a big net. They walked up to the tiger very quietly and threw the net over him. They caught him and took him back to his cage at the zoo.</p> <p>11. When did Alice walk through the park?</p> <p>a. Yesterday. b. Last week.</p> <p>c. Last Friday. d. This morning.</p> <p>12. What did the people see?</p> <p>a. A tiger. b. A big cat.</p> <p>c. A cage. d. A net.</p> <p>13. Who was running towards Alice?</p> <p>a. A tiger. b. A lot of people.</p> <p>c. Some men. d. Nobody.</p> <p>14. What did the people want Alice to know?</p> <p>a. There was danger.</p> <p>b. They were running after a tiger.</p> <p>c. The tiger looked like a big cat.</p> <p>d. They had a net.</p>				

ที่	ข้อสอบ	ค่าความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		-1	0	+1	
3	<p>อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 21-30</p> <p>Aesop was a Greek. He lived in Greece many hundreds of years ago. He was the servant of a rich man. He was clever at making up stories. His stories are called fables in which animals speak and act like people. They also give moral lessons.</p> <p>Aesop told his fables to his friends. They found them interesting and useful. Everybody liked to hear the fables he told. Mothers and fathers told them to their children. Teachers told them to their pupils.</p> <p>Travellers in Greece heard the fables. They retold them in their countries. Aesop became famous all over the world. His fables are still told today. You have heard fables about the lion and the mouse, or the hare and the tortoise, or the dog that lost his bone because he was too greedy. These are some of Aesop's fables.</p> <p>21. Where did Aesop live?</p> <p>a. In England. b. In America. c. In Greece. d. In Italy.</p> <p>22. What was Aesop clever at?</p> <p>a. Aesop was clever at making up stories. b. Aesop was clever at catching animals. c. Aesop was clever at telling his fables to his friends. d. Aesop was clever at speaking with animals.</p> <p>23. What are Aesop's stories called?</p> <p>a. Animals. b. Moral lessons. c. Stories. d. Fables.</p>				

ภาคผนวก ช

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ตาราง 10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

จุดประสงค์ที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	ค่า IOC	ผลการ พิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4	1	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
3	2	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
2	3	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
3	4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	5	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
3	6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	7	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
4	8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	10	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
4	11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	12	1	1	0	2	.67	ใช้ได้
3	13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	14	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
3	15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	16	1	1	0	2	.67	ใช้ได้
1	17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1	18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	19	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
3	20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	21	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
2	22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	23	0	1	1	2	.67	ใช้ได้

ตาราง 10 (ต่อ)

จุดประสงค์ที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	ค่า IOC	ผลการ พิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
2	24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	25	1	1	0	2	.67	ใช้ได้
3	26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	27	0	1	1	2	.67	ใช้ได้
3	28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	30	1	1	1	3	1	ใช้ได้

จากตาราง 10 พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ทุกข้อมีผลการพิจารณา อยู่ในระดับใช้ได้

ตาราง 11 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน

ข้อสอบที่	จำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูก (R)	จำนวนคนที่ตอบทั้งสิ้น (T)	ค่า $P = R/T$
1	7	21	0.33
2	12	21	0.57
3	8	21	0.38
4	7	21	0.33
5	12	21	0.57
6	14	21	0.66
7	12	21	0.57
8	11	21	0.52
9	5	21	0.23

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อสอบที่	จำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูก (R)	จำนวนคนที่ตอบทั้งสี่ (T)	ค่า $P = R/T$
10	12	21	0.57
11	5	21	0.23
12	12	21	0.57
13	12	21	0.57
14	5	21	0.23
15	14	21	0.66
16	7	21	0.33
17	11	21	0.52
18	12	21	0.57
19	9	21	0.43
20	7	21	0.33
21	9	21	0.43
22	7	23	0.33
23	10	21	0.48
24	12	21	0.57
25	9	21	0.43
26	9	21	0.43
27	12	21	0.57
28	11	21	0.52
29	7	21	0.33
30	11	21	0.52

จากตาราง 11 พบว่า แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.23-0.66 ข้อที่ 9, 11, และ 14 มีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.23 โดยอยู่ในระดับยาก ข้อสอบ ข้อที่ 6 และ 15 มีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.66 อยู่ในระดับค่อนข้างง่าย

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ข้อที่	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม สูงที่เลือกตอบ (RU)	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ ที่เลือกตอบ (RL)	จำนวนนักเรียนที่ นำมาวิเคราะห์ (T)	ค่าอำนาจจำแนก $R=(RU-RL)/(T/2)$
1	5	2	21	0.29
2	8	4	21	0.38
3	5	3	21	.019
4	5	2	21	0.29
5	8	4	21	0.38
6	9	5	21	0.38
7	9	3	21	0.57
8	8	3	21	0.48
9	3	2	21	0.09
10	8	4	21	0.38
11	4	1	21	0.29
12	10	2	21	0.76
13	9	3	21	0.57
14	4	1	21	0.29
15	10	4	21	0.57
16	4	3	21	0.09
17	9	2	21	0.66
18	8	4	21	0.38
19	7	2	21	0.48
20	6	1	21	0.48
21	6	3	21	0.29
22	5	2	21	0.29
23	6	4	21	0.19
24	9	4	21	0.48

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม สูงที่เลือกตอบ (RU)	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ ที่เลือกตอบ (RL)	จำนวนนักเรียนที่ นำมาวิเคราะห์ (T)	ค่าอำนาจจำแนก $R=(RU-RL)/(T/2)$
25	6	3	21	0.29
26	7	2	21	0.48
27	10	2	21	0.76
28	9	2	21	0.66
29	6	1	21	0.48
30	8	3	21	0.48

จากตาราง 12 พบว่า แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.09-0.76 ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยที่สุดคือข้อ 9 และ ข้อ 16 มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.09 ส่วนข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกมากที่สุดคือ ข้อที่ 12 และข้อที่ 27 มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.76

ประวัติย่อของผู้วิจัย

196230

125

๖๖
๖๖๖.๖๖๖
๖๖๖๖
๖.๖
๖๖๖๖

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวรจนาวลี จันทร์ศิริ
วัน เดือน ปี เกิด	14 พฤศจิกายน 2520
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	115 หมู่ 5 ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู ชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3 พ.ศ. 2538 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนร่วมเกล้า อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2542 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2556 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์